

Előfizetési díj:
 Egész évre . . . 10 K — f.
 Fél évre 5 K — f.
 Negyed évre . . 2 K 50 f.
 Egyes szám ára 20 fillér

Hirdetmények:
 3 hasábos petitsor egyszer
 18 fillér, többszöri hirdetésnél 14 fillér.

ZALAMEGYE

A lap
 szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez (Wlassics-utca 25. sz.), az anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhivatalhoz (Ujváros-utca 25. sz.) küldendők.

Kéziratokat
 nem küldünk vissza.

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

politikai, társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

A falu jegyzője.

A közel multban a tisztviselők és hivatalnokok minden osztályából panaszos hangok hallatszottak, amelyek mind a tisztességes, az álláshoz mért existencia biztosítását, a végzett munkához méltó fizetést sürgették, kérték, követeltek. Az állami tisztviselők országos mozgalmának nem sokára pozitív eredménye lesz; megrendezik a fizetéseket és ha ez a rendezés nem is lesz olyan mérvű, amilyenről sokan álmodoznak, legalább elismerése egy nagy és művelt osztály jogos igényeinek.

De evvel még nem ért véget a tisztviselők mozgalma, mert az állam csak a szoros értelemben vett állami tisztviselőkről tartja kötelességének gondoskodni, az önkormányzati és különösen a községi tisztviselőket csak akkor tekinti állami functionáriusoknak, mikor terheiket, kötelezettségeiket szaporítja; a róluk való gondoskodást azonban a vármegyékre és a községekre bizza.

Pedig a közigazgatás az állami feladatok legfontosabb részét képezi s ugyyszólván az állam rendjének keretét tartja fenn. Rendezett állam első feladata jó közigazgatást teremteni s ennek keretébe illeszkehetnek azután csak bele az igazságügyi, közgazdasági, katonai, közoktatási tevékenység egész sorozata.

A legfontosabb a legszélső perifériák megerősítése, az állami akarat legközvetlenebb végrehajtó közegeinek munkája, mert hiába jut kifejezésre a legüdvösebb törekvés a modern törvényekben és rendeletekben, ha azokat a néppel közvetlenül érintkező közegek a köztudatba átvinni nem képesek.

A néphez legközelebb álló tisztviselők munkája az állami életben a legfontosabb és egyedül közvetlen hatása. Jól tudják, elismerik fent és alant, hogy a falusi jegyző ténykedése nagy horderővel bír; tudják, hogy a jegyző kezeibe fut össze a közigazgatás minden szála, helyzetének javításával azonban kevesen törődnek.

A községi és körjegyzők országos központi egyesülete szerény kérelmek és óhajtások alakjában sürgeti a reformot, de az a tiszteletreméltó egyesület, amely kerülve minden reklámot, feltűnést, bizva igazaiiban

évről-évre tanácskozik az ország fővárosában, még eddig nem sok pozitív eredményt tudott elérni. Az erkölcsi eredmény: a jegyzői kar közös érdekeinek szolgálata, az egygyé tartozás érzetének megteremtése talán a közel jövőben a gyakorlati életben is meghozza a maga gyümölcseit.

Ennek az egyesületnek egyik legtisztéletreméltóbb tulajdonsága az, hogy nem tolja előtérbe az anyagi érdekeket, hanem a gondjaira bizott nép anyagi és erkölcsi jóléte s a közigazgatás javítása érdekében tevékeny. Reformokat, intézményeket sürget, amelyek arra vannak hivatva, hogy előbbre vigyék, fejlesszék a községi közigazgatást és lehetővé tegyék a jegyzőnek a nép érdekében való intenzívebb tevékenységet.

Pedig igazuk volna a jegyzőknek akkor is, ha első sorban és lehangosabban javadalmazásuk rendezését sürgetnék. Igaz, hogy a községi és körjegyzők tekintélyes hányada elég tisztos, sokszor bőséges jövődelmet élvez, különösen vagyonosabb vidékeken, de jövődelmüknek legnagyobb része nem a fizetésből, hanem a »mellékesből« kerül ki, amelyre a jegyző, ha tisztességesen meg akar élni, feltétlenül rá van utalva. Ennek a mellékes foglalkozásnak pedig mindig a közügy adja meg az árát.

A községi tisztviselő úgy is alig győzi a dolgát, a magán ügyet azonban feltétlenül el kell látni, mert majdnem az a megélhetés alapja. Ezek a magánügyek befolyásolják a függetlenséget, a pártatlanságot s minden jegyzői irodát ügyvédi kancelláriává tesznek.

A jegyzők maguk érzik ezt legjobban s legalább fele szívesen lemondana minden magánügyködésről tisztességes fizetésért. Vége szakadna evvel egy régi panasznak is, amelyet az ügyvédek örökké hangoztatnak s a jegyző tevékenysége és minden ideje a közé maradna.

Azokat a misériákat, amelyek a mi ősdi közigazgatásunkat jellemzik, amelyek az írásbeliség tultengését kísérik, a jegyzők ismerik legjobban; a bajokon sokszor segíthetnének is, ha időt engedne nekik az adószedés.

Mert a jegyző idejének legnagyobb részét lefoglalja az adószedés, kivetés, naplózás, főkönyvelés, adószállítás és az ezekkel

összefüggő százféle teendő. Sehol a világon, ahol az állami rend megszilárdulásával a közigazgatási ágak kifejlődtek s a munka megosztás helyes elvei érvényesültek, községi tisztviselők adószedéssel nem foglalkoznak, legfeljebb mint a helyi hatóság tagjai, segédkezet nyújtanak a pénzügyi közegeknek.

Igaza volt Kele György katori jegyzőnek, mikor a jegyzők országos egyesületének minap tartott ülésén felpanaszolta, hogy a jegyzőből adópersekutort csinálnak. Joggal sürgetik a jegyzők, hogy ezt a terhet vegyék le róluk, mert hivatásuk egészen más térre hívja őket, ahol a népnek sokkal nagyobb hasznot tehetnek, mint amennyit használ adószedői tevékenységük.

A népszerűség és tekintély első sorban egyéni tulajdonságoktól függ ugyan, de a nép itéletét és véleményét befolyásolja a hivatalos kötelességek szigorú teljesítése is. Az adós előtt a végrehajtó tekintélyes és népszerű alak soha sem lesz és hogyan legyen a nép feltétlen bizalommal a jegyzőjéhez, mikor annak a faluban való megjelenése mindig fizetést jelent. Pedig nekünk arra van szükségünk, hogy a jegyző bizalmasa, tanácsadója, vezetője legyen a falunak, akit tisztelet és népszerűség vegyen körül, mert a jegyző az állam őrszeme a legszélső határokon.

Ahány új törvényt alkotnak, az a jegyzőre új terhet ró. Nincs az a képzelhető hatóság, amely ne szorulna a jegyző tevékenységére; nincs az a gazdasági, szociális, kulturális kérdés, amelybe a jegyzőnek a falujában beleszólni ne kellene és még adót is szedjen, exequáljon, magán munkálatoikat is végezzen?

Nem megy és ahogy megy, rosszul megy.

Az iroda ablakán keresztül nem lehet a népre hatni, pedig a mai rendszer mellett az a jó nótárius, aki reggel hat órától este kilencig a kancelláriában ül.

Időnként nagyokat zökkenik a közigazgatás szekere, de csodálatos, hogy néhanapján fel nem borul. Meg van az rakva papirossal, adófőkönyvekkel, ezek tetejében ül még egy pár nagyságos ur, kezükben a rendbiróságok ostora — hogyan bírja el ezt a nehéz szekeret, emberemlékezet óta nem javított istentelen utakon, az agyongyötört tisztviselő?

És akikről arra a sok papirosra irt betű és numerus beszél, tisztelettel megsüvegelik a fenn ülő urakat, azt pedig, aki a szerkeret huzza, meg se látják.

Uraim, nótárius urak, ne törődjenek az alázatos süvegelőkkel; haladjanak csak a rögs uton előre hazafiasan, férfi bátorsággal, becsületesen. Itt is, ott is akad azért egy-egy ember, aki önök mellé áll, végre nagy tömeggé leszünk, simára tapossuk a göröngyös utat, leszedjük a kocsiról azt a sok papirost, helyébe a modern közigazgatás kódexét és haladunk merészen, bátran azon az uton, amely a magyar nép boldogulása, egy ideális állami rend felé vezet.

Büszkék vagyunk rá, hogy a zalavármegyei jegyzői egyesület nemcsak derekasan dolgozik, hanem kezdeményezője is sok üdvös eszmének. Tobben vannak a mi jegyzőink között, akik ma is, mikor csövestül rohan rájuk a munka, találnak időt a betüvetésnél sokszor üdvösebb tevékenységre: a közigazgatás javításáról való gondoskodásra s a nép anyagi és szellemi jólétének emelésére.

A munka jutalma el nem maradhat. A cél megéri afáradságot.

Zalaegerszeg villamosvilágítása.

Örömmel constatáljuk, hogy megyeszékhelyünknek ez a fontos ügye gyors léptekkel halad a helyes és célszerű megoldás felé.

A városi tanáshoz eddig több ajánlat érkezett be, amelyek egy része elektromos, másik része pedig gázvilágítást proponál Zalaegerszegnek. Az utóbbi, vagyis gázvilágítással nem akarunk részletesen foglalkozni, mert hisz ma — az elektromosság korszakában — még azok a városok is villamos telepeket építenek, a hol régi gázgyárak busás jövedelmet juttattak évente a város pénztárába. (Pozsony, Pécs, Szeged, Kassa stb.) Nem volna tehát indokolt, hogy a mi, korral haladó megyeszékhelyünk propagáljon egy ósdi intézményt, melynek fénykora már rég lejárt s melyet ma legtöbb helyen csak az investált vagyon könnyebb törleszthetésének szüksége tart fenn. S ezért az az álláspontunk, hogy még

akkor se építsünk gázgyárat, ha ezidőszerint nem állna módunkban villamos telepet letesíteni, hanem várjuk be annak idejét, midőn e téren a kor színvonalán álló, modern intézményt alkothatunk.

A városi közgyűlés által kiküldött világítási bizottság tagjai kivétel nélkül az elektromos világítás hívei s így nincs okunk a gáztól félni.

Áttérve már most az elektromos világítás kérdésére, a következőket kívánjuk ez alkalommal a közönség tájékoztatására előadni.

Többször foglalkoztunk evvel a kérdéssel és nagyjában ismertettük is a városhoz beadott ajánlatokat. Ezek közül a Lederer és Wolf-féle már régebben levétetett a napirendről; ezidőszerint az „Első Hazai villamossági részvénytársaság” ajánlata fekszik a város előtt. Az ajánlatot tevő társaság hajlandó a villamos telepet a koncesszió és évi fix összeg biztosítása mellett felépíteni, azt vállalatilag kezelni; emellett a városnak a tiszta jövedelem bizonyos százalékát biztosítaná s fenntartatná a város részére az a jog, hogy a villamos üzem az első tíz év után, minden ráfizetés nélkül, házi kezelésbe vehesse. Csak a közvilágításért kikötött évi összeget kellene a koncesszió lejártáig fizetnie.

Említettük, hogy a vállalati kezelésnek fő előnye az, hogy a város kockázatát nem vállal; a világításért fizetendő évi összeg nem változik s így a város háztartására a vállalat sikerének esélyei zavarólag nem hatnak.

A város által kiküldött világítási bizottság azonban nem elégedett meg az ajánlat megvizsgálásával, hanem véleménynyilvánítás előtt aziránt is tájékozva akar lenni, hogy nem volna e a városra nézve előnyösebb a villamos telepek házilag való építése és kezelése.

Ez indított bennünket arra, hogy a kérdéssel újból foglalkozzunk s miután több adatot gyűjtöttünk össze, amelyek erre az ügyre fontosak, azokat ismertessük.

Még mindig fenntartjuk azonban, hogy bővebb tanulmány után újból hozzászólhassunk a kérdéshez, mert addig, amíg a számadatok teljesen elöttünk nem fekszenek, határozott ítéletet alkotni alig lehet.

Az elektromos világításnak bevezetésére két mód áll a városok rendelkezésére, úgy mint a *vállalatbaadás* (koncesszió) s a *házi kezelés*, vagyis midőn a város a maga pénzével építteti meg s tartja üzemben a villamos telepet.

A koncesszió esetén kizárólagos jogot ad a város egy vállalkozónak arra, hogy 40—50 vagy 60 éven át villamos áramot szolgáltatson a városnak közvilágítási célra, a magán feleknek pedig lakásaik, vagy üzlethelyiségeik világítására. Ez a vállalkozó természetesen arra törekszik, hogy 50 vagy 60 estendőn át minél nagyobb hasznat vegyen a városon s a közönségen, mely két tényező szerződésileg ki van neki szolgáltatva.

Hogy ezek a koncessziós világítási vállalatok, különösen azok, amelyekkel szemben a városok elmulasztották a megváltás előnyös feltételeit a koncesszióban biztosítani, mily gyűlöletessé válnak idővel a közönség körében, erre legjobb példával szolgálhatnak azok a városok, a hol vagy husz év előtt a most busás hasznat hajtó gáztársulatoknak adtak ilyen hosszú időre terjedő kizárólagosságot s amelyek valósággal zsarolják a közönséget, de melyektől a koncesszió lejártáig képtelenek szabadulni.

Az utóbbi években azt látjuk, hogy kisebb-nagyobb városok házi kezelésben létesítenek villamos telepeket; ilyenek: Temesvár, Nagyvárad, Kecskemét, Nagybecskerek, Pozsony, Poprád s így határozott legutóbb Zombor városa is.

Vajjon mi indíthatta ezen városokat ilyen vállalkozásra? Nem más, mint az a törekvés, hogy az a *tiszta haszon*, mit vidéki városainkban (Pécs, Kaposvár, Fiume, Eger, Miskolc, Makó, Nyiregyháza, Hódmezővásárhely, Szolnok stb.) a villamos részvénytársaságok évente szereznek, *házi kezelésnél közcélokra*, vagy pedig a *pótadó csökkentésére legyen fordítható*. De nem csupán a biztos vállalati haszon reménye, hanem más szempontok is vezették a városokat s a házi kezelést avval indokolják, hogy a jó és olcsó világítás a közönségnek elsőrendű szükséglete lévén, a városoknak kötelessége a legmesszebb menő határig megvédeni a lakosságnak ebbeli érdekét s ez csak úgy lehetséges, ha a város saját maga vagyis házi kezelésben létesíti a villamos világítást. Ebben az esetben a közönség közvetlen befolyást gyakorol egyrészt az elektromos világítás árának megszabására, másrészt a telep kezelésére s annak a viszonyokhoz mérten való észszerű fejlesztésére. Csakis így lehet elérni azt is, hogy a közönség az elektrotechnika terén ugyyszólván nap-nap mellett elért fontos újításokat azonnal élvezhesse s a maga javára felhasználhassa.

Ily módon az elektromosság valóságos kultúrtevényezővé válhat, mely úgy a társadalmi életre, mint pedig az iparra és kereskedelemre is igen érezhető befolyást gyakorol.

Igen fontos kérdés már mostan az, vajjon az elektromos világításnak házi kezelésben való létesítése nem róna-e olyan terheket városunkra, a melyek lehetetlenné tennék a tervnek illetlen való megoldását?

E kérdésre egyik jövő számunkban igyekszünk részletes és számadatokon alapuló válaszzal szolgálni, de annyit már most is mondhatunk, hogy egy világhírű magyar cég — Ganz-gyár — Keszthely és Mohács városok elektromos telepeinek megépítésére oly ajánlatot tett, melynek a mi viszonyainkhoz való arányításából úgy látszik, hogy a városnak *elektromos közvilágítása a mostani igen silány petroleumvilágítással szemben alig járna 2—3000 K többlettel, de emellett*

TÁRCA.

Róma.

I. Történelmi jelentősége.

Ablakomnál állok, fenn, a Capitoliumon, a Tarpeji szikla tetején, a honnan egykor Róma gonosztevőit taszították a mélységbe. Majdnem háromezer év dicsőségének és szegényének, örömeinek és bánatának emlékei tekintenek felém s a kelő nap első sugarai a mult és jelen sokat magasztalt csodájának, a Colosseumnak töredezett nyílásain át hatolnak ablakomba.

Elöttem a forum Romanum, az égből letaszított istenek templomainak romjaival; egy nap-sugaras, örömmel telt vallás, egy derült világ-felfogás festői szertartásainak néma tanuival; mellette a Palatium, fényes paloták omladozó, enyészetnek indult falaival, melyek közül egykor az istenekkel vetekedő mindenható császárok kormányozták az emberiséget s melyek között gazdagságukban s hatalmukban elbizakodott uralkodók tartották eszeveszett tobzódásaikat. Egy világ adta nekik termékeinek legjavát s egy világra hatott ki a mulatság zaja: örületes kacagása ittas vendégeknek, kétségbeesett jajgatása halálra kintzott rabszolgáknak.

Elhallgatott a császári paloták visszhangja; mélységes, esendes sirokban nyugosznak lakói. De rajtok túl ezer harang kondul meg s zajongva, zúgva hirdeti a megújult város népe mind a mai napig, hogy Róma él, Róma élni akar, Róma élni fog.

Mulandóság és örökkévalóság, élet és halál oly fenséges összhangban tán sehohsem található fel, mint itt, a világ örök fővárosában.

Óriási célok titáni harcokat hoztak létre benne, melyeknek maradtak halottai és soha el nem muló eredményei.

Még be sem tölti egészen egyik világtörténelmi hivatását, az ó-kor népeitől átvett műveltségnek minden ismert földrészen való elterjesztését: a kereszténység megszületésével már újabb feladat előtt áll s még javában folytatja az innen alá-háamló munkát, mikor ismét újabb küzdelemre kell fegyverkeznie számtalan külső ellenség, nem egyszer saját vérei ellen. 1870. szeptember 20-án végsőt sóhajtott a pápai Róma, hogy urat váltva fővárost adjon az egyesült Itáliának s annak polgáraiba ismét római szellemet: nemzeti önértzetet és büszkeséget s hazafiui együttérzést öntve, szilárd alapokat adjon egy ifju, modern állam felépítésének, fejlesztésének és rikkálásának.

Rendkívül hosszú élettartamok ritkán maradhatnak meg születésükkel megindult haladásuk irányában; ezerféle külső és belső hatás kényszerének engedniök kell s új célok keletkezéssel változtatott utakon törnek előre feladataik megvalósítására.

Róma történetében számos új életre ébredést tapasztalunk s a fejlődési folyamatok legkülönbözőbb fajait és mozzanatait figyelhetjük meg.

A város, mely egykor a keleti és nyugati vallások összes isteneit keblébe fogadta, az egyisteniség leghatalmasabb védőjévé s ez istenség földi helytartójának székhelyévé lesz. Mikor a pogányság egében már a túlzásig növekszik föl

a földöntuli hatalmak gyülekezete, Róma cir-kuszaiban megesendül a vértanuk éneke, melynek harsogó árja lavinaként nagyobbodva, erősödve, megrendíti a bálványszobrokat s ledönti őket alapjaikról. A város, mely a világtörténetben ismert leghatalmasabb államnak volt közép-pontja, a nyugati császárság bukásával egy ezer darabra szagatott birodalomnak képezi foszlányát — és védtelen zsákmányát idegen hadvezéreknek. A város, mely virágzása legszebb idejében a katonai mindenhatóságnak alkotta fejét, az egyháznak lesz fővárosává; a katonai hatalmat papi hatalom váltja fel; a világi uralmat a lelkieken való uralkodás.

Róma most kizárólagos tulajdonává lesz a pápáknak, kik azonban lassanként célul tüzik ki a világi fejedelem jogainak megszerzését is, s mikor már az egyház elég erős, hogy ellenségeivel dacoljon és megküzdjön; V. Miklós az ellene szőtt összeesküvés részeseinek kivégeztetése által tényleges politikai államfőnek vallja magát.

Ezzel ismét új kormányforma lép életbe: a pápakirályság. Innen kezdődik Róma nagy külső átalakulása. Fényes templomok, paloták, nyári lakok emelkednek, melyeknek falait e művészi kornak legjelesebbjei díszítik festményeikkel s melyeknek tereit, folyosóit, udvarait, kertjeit az ó- és új-kor szobrászatának remekeivel töltik meg. Ebbe a korba esik a Szt. Péter templom alapítása, a Sixtus-kápolna kifestése, a vatikáni loggiák díszítése. Innen veszi kezdetét az ujkori Róma legragyogóbb, de egyszersmind legromlottabb időszaka: a reneszánsz pápák uralkodása. Azon szellemi mozgalom, mely a középkor

a közönség is oly olesón élvezhetné a nagyszerű villamos fényt, mint a jelenlegi hitvány petróleumvilágítást: ezenfelül pedig a villamos telep már 2—3 év multán oly tiszta jövedelmet hajthatna a városnak, mely lehetővé tenné a pótladónak 6—7000 koronával való apasztását.

A világítási bizottság már is érintkezésbe lépett a nevezett budapesti gyárral, mely e héten leküldte egyik szakemberét, a ki a városi hatósággal együttesen megállapítja a közvilágítási lámpák elhelyezését s összegyűjté mindazon adatokat, melyek a részletes terv és költségvetés elkészíthetőségéhez szükségesek, úgy hogy a világítási bizottság rövid időn belül teljesen megbízható és reális ajánlat birtokába fog jutni s ennek alapján tárgyalásait ismét folytathatja s remélhetőleg minél előbb sikeresen be is fejezheti.

Közleményünk befejező részeként említést kívánunk tenni arról az ajánlatról is, mely a világítási bizottság legutóbbi tárgyalásainak alapján készítette s ez a Hazai Villamossági r. t. ajánlata, melynek lényege a következő: a város 50 évre adjon concessiót a vállalatnak s fizessen ezen időn át évente 10.000 koronát a közvilágításért. E mellett a tiszta haszonból részesedést ígér a városnak s ezt már az üzem első évére 2000 korona minimumban garantálja. A készlet helyi és mohácsi telep 140—150 ezer koronába kerül, világos tehát, hogy az építésnél jelentékeny megtakarítás maradhatna, mert az évi 10.000 K nagyobb összeg törlesztési részletének felel meg. Az üzemnek szintén igen szép jövedelmet kell hajtania, ha a városnak 20% haszonrészesedés címén, már az első évre 2000 koronát biztosít.

A kérdés mindenesetre a legbehatóbb tanulmányt igényli s Hazai Villamossági r. t. ajánlata hasznos tanulsággal szolgálhat a világítási bizottságnak, mert ez világosan documentálja, hogy a villamos világítás révén tetemes jövedelmet biztosíthatunk a városi pénztárnak, ha az elektromos telepet házilag építjük és kezeljük.

Mindenesetre érdeklődéssel, de egyuttal megnyugvással is nézhetünk a bizottság javaslata elé, mivel a bizottság tagjainak böles előrelátása s a közönség és a város érdekeinek helyes megítélése tekintetében tanusított kitünő érzéke teljes garantiát nyújthat arra, hogy ez a fontos kérdés is igen rövid időn belül közmegelegedésre fog megoldatni.

A helypénz.

(Cs.) Akkora nevezetességre vergődött a zalegerszegi piaci helypénz, hogy valóságos háborút idézett elő a városházán, mikor az a kérdés került tapétára, hogy meg kell-e változtatni a mostani díjszabást, illetve gyakorlatot.

A vita végén azután kisült, hogy kár volt annyira tüzelni, mert a városatyák — talán

kettő-három kivétellel — mindnyájan egyet értettek abban, hogy a mostani állapot tarthatatlan, tehát azon változtatni kell.

A vihart, akárhogyan tagadjuk is, csak személyes antipatia és személyes érdekek idézték fel. Sokan ugyanis úgy fogták fel a dolgot, hogy a helypénz díjszabás megváltoztatásának kérdését a jelenlegi bérlő bolygatta meg és pedig azért, hogy magának több bevételt biztosítson, illetőleg, miután sok városatyá állítása szerint a bérlőten évenként jelentékeny összeget veszít, a vállalatot magára nézve jövődélmezővé tegye. Igaz, hogy a helypénzszedési jog bérlőjének tevezete feküdt a képviselőtestület előtt; az is vaioszínű, hogy az a tervezet nem olyan, amelynek alapján az eddiginél nagyobb veszteség volna elérhető: de — a polgármester szavaiából tudjuk — hogy nem kizárólag a bérlő fejből sült ki a dolog, hanem — legalább is közvetve — fel lett híva, hogy a helypénz díjszabás átalakítására vonatkozólag tervezetet dolgozzon ki.

És itt lett elhibázva a dolog. Ha a tanács a bérlőt, mint szakembert, meg is hallgatta volna, de nem annak indítványa alapján terjeszt javaslatot a közgyűlés elé, a kérdésnek személyi éle esleik; az antipatia és sympathy, valamint a sértett érdekek egész sora nem lép előtérbe s a helypénz kérdését tárgyilag vita és megfontolás után simán meg lehetett volna oldani. Így azonban dolgot ad a nagy tűz lelohasztása s a vitának helyes mederbe való terelése.

Amikor evvel a kicsinyesnek látszó, de ránk nézve nagyon is fontos városi kérdéssel foglalkozom, teljesen közömbös, bárki legyen a bérlő most, akárki volt a multban és lesz a jövőben. Én csak a város és az összpolgárság érdekeit látom s azok szempontjából mondok véleményt. De kell foglalkoznom a mostani bérlő helyzetével azért, mert az érvényben levő bérlői szerződés megkötésének előzményei tették a kérdést akuttá.

Mikor az előbbi bérlői szerződés lejárt, a városnak akkor még nagyon ifju polgármestere azon törte a fejét, mikép lehetne a helypénzből nagyobb jövődélmet kipréselni. A városházán talált egy a felsőbbbség által jóváhagyott tarifát s annak alapján úgy vélekedett, hogy a bérlők nem fizetnek tulságos árt a helypénzszedési jogért. A törvényes módon megállapított tarifa alapján azután talált is vállalkozót, aki az előbbi bérlőnél 4000 koronával magasabb ígéretet tett. Természetes, hogy a vállalkozó szintén a hivatalos tarifát tekintette irányadónak, annak alapján kötött szerződést. Mikor azután a szerződés jóváhagyás végett a képviselőtestület elé került, ott kisült, hogy a díjszabás, amelynek alapján az árverés kiíratott, amelynek alapján a szerződés kötöttet, nincs alkalmazásban, annak egyes tételeit — különösen a helybeliekkel szemben — egy régebbi szokás, amely állítólag egy 1873.-ból való alispáni rendeleten alapult, a

gyakorlat hatályon kívül helyezte. A közönség s természetesen a képviselőtestület közvetlenül érdekelt tagjai is ragaszkodtak a régi gyakorlathoz és annak fenntartását követelték. Pedig hát szorosán véve és jogilag bírálva a dolgot, a publikumnak a törvényes formában megalkotott, a kereskedelmi miniszter által jóváhagyott 1895-iki tarifával szemben a szokásra hivatkozni s annak fenntartását követelni semmiféle joga sem volt; valamint a városnak joga lett volna az 1895-ben megállapított díjszabást alkalmazni, sőt nem is lett volna szabad semmiféle hatóságnak, semmiféle testületnek a törvényes erővel bíró rendszabályt egy a szabályrendeletnél régebbi szokás alapján hatályon kívül helyezni; nem lett volna szabad mindaddig, amíg az 1895-ben megállapított díjszabást törvényes módon hatályon kívül nem helyezi, mást, mint ezt végrehajtania. Ha jogi kérdést csinálunk a dologból, bizony törvénytörtés történt akkor, amidőn a szabályrendeletileg megállapított tarifától eltérve, egy fel nem található, a szabályrendeletnél régebbi alispáni rendelet alapján kifejlődött szokás fenntartása határozottatott el. Mert hát nincs olyan jogász okoskodás, amelyik be tudja bizonyítani, hogy egy régebbi szokás fennmaradhat akkor is, amikor újabb törvény, vagy rendelet az előbbi szokásjogon szabályozott viszonyokat rendez.

Szabályrendeletet csak az a szokás derogálhat, amely a szabályrendeletnél később keletkezett. Azután meg az a sokat hánytorgatott régi gyakorlat is olyan ingadozó volt, hogy régebben — még 1895. után is — a helypénzt a polgármesterrel való szóbeli megállapodás szerint szedték. Tehát sok esetben ugyszólván se a helypénzszedő, se a vásároló nem lehetett tisztában a díjszabással.

De mikor a szerződés a hivatalos díjszabás alapján megkötöttet, a képviselőtestület és a publikum pedig a régi gyakorlat fenntartásához ragaszkodott, mit volt mit tenni?

Uj árverést kiírni, vagy a házi kezelés életbe léptetése iránt intézkedni az idő rövidsége miatt már nem lehetett, igyekezni kellett tehát, hogy a nagyobb ígéretet tevő vállalkozó a szerződés mellett a régi gyakorlat fenntartása esetén is megmaradjon. A polgármesternek sikerült is a vállalkozóval erre nézve megállapodásra jutnia s a bérlő azon ígéret ellenében, hogy a díjszabás minél előbb rendeztetik, kötelező nyilatkozatban elfogadta a gyakorlatban alkalmazott tarifát.

Ezek a helypénzügy előzményei, amint azokat a polgármester maga előadta.

A folytatása az lehetett, — ezeket azonban már biztosan nem állítjuk — hogy a jelenlegi bérlő látva, hogy a szokásban levő tarifa alapján a vállalatra ráfizet, az ígéret beváltását sürgette, amire azt a felszólítást kaphatta, hogy a tervezetet dolgozza ki.

Foglalkozzunk tehát evvel a tervezettel, tekin-

aszketizmuszában sinylődő embert kiragadta télen szemléldéséből s figyelmét önmagára és a természetre, saját testi-, lelki képességeire és tulajdonaira s a körülötte elterülő mindenség szépségeire irányozva, fölírta aléltságból, mely őt már ezen életben a túlvilág polgárává tette; az a szellemi áramlat, mely így az embert visszadva önmagának, hivatva volt a dolgok lényegére ható változásokat létesíteni úgy a tudomány és művészet, mint később a társadalmi eszmék terén: már a XIII. században kezdi bevilágítani a választottak elméit. A klasszikus írók tanulmányozásával tudatára ébrednek az emberi lélek természetes erőinek és tehetségeinek s bizalmat és bátorságot merítenek a kutatáshoz. A föld eladdig ismeretlen részeinek meghódítása a művelődés számára, a természettudományi vizsgálódások eredményei új világításban mutatnak be eget és földet, élet és életlent. A középkori művészet is, melynek emberét üres ruha s ehhez illesztett átszellemlt arcú barát- vagy apácafej képezte, elveszti hatását; a test szervezetének megismerése húst és csontot teremt ruhába; vért, életet visz a sápadt, böjtölés nyomait viselő arcokba, melyek így megtelnek, megszépülnek s első nézőik meglepetve, majd elmerülve s örvendezve csodálják bennük az embernek, saját maguknak szépségét. Arezzo Margheritone az egyetlen festő, a ki az újításban a régi jámbor és szent hagyományok megsértését látva s az új művészetrel együtt a vallás és erkölcs átalakulását sejtve, felemeli tiltakozó szavát kora művésze ellen és sorra járja a kolostorokat, hogy azok előljáróit is ellene ingerelje. Tiltakozása

a pusztában kiáltó szava volt; nagyon gyenge és erőtlén ahhoz, hogy gátat vessen e korszellemnek, melynek előhírnökei Dante, Petrarca és Boccaccio, megtestesítői Bramente, Rafael, Michel-Angelo és a Medicek voltak.

A XV. század végén e mozgalmak élére Róma állt.

A gazdagság, melyet a pápák felhalmoznak; a vágy Rómát külsőleg is méltóvá tenni urához, az ő hatalmához és dicsőségének ragyogásához, ide gyűjti össze Itália legjelesebb lángelméit. A reneszánsz itt aratja legnagyobb diadalait, itt itt fejlik ki legteljesebb fényében s az emberek mohón szívják magukba a megifjodás varázsitalát. Szívvel-lelékkel merülnek el az antik emlékekre támaszkodó kor tudományából és művészetéből kisugárzó pogány szellembé, megittasulnak a természet és az emberi test szépségétől s a művészi élvezetekhez csakhamar a legerősebb érzékiesség társul. Kicsapongás, féltékenykedés, eselvetés lesznek uralkodókká s Róma csalással, árulással merényletekkel telik meg. A vallás babonává fajul s a cselekedetek értékét nem erkölcsi, hanem esztetikai mértékkel mérik: minden jó, a mi szép, a mi kedves, a mi élvezetet nyújt. A példát a főpapi udvar adja meg, hol eladdig ismeretlen erkölstelenség kap lábra. A kicsapongó pápák sorát IV. Sixtus nyitja meg, a ki alatt divatba jön gyilkosságok színhelyéül templomokat, idejéül a szent misét, az urfelmutatást választani s a legnagyobb rekordot VI. Sándor éri el, a ki leányával Lukréciaival tapsolva nézi, a mint palotája udvarán fia nyilával lövöldözi a halálra ítélt foglyokat. Bibornokok és alsóbb papok,

világiak és szerzetesek követik a példát; romlottság üt tanyát kunyhóban és palotában; tisztességnek, becsületnek, erénynek nincs értéke.

Ez általános erkölcsi hanyatlás közepette csak egy ember van, a ki fel meri emelni hatalmas szótátát a visszaélések ellen s fülébe döngi a szegénynek és gazdagnak, kicsinynek és nagynak, hogy „az Ur eljön szentjeik élen, az áldottakat vezeti, kik harca készen, csapatokba osztva haladnak Rómába! És mögöttük jár a kard, a döghalál, az inség!“ E férfiú Savanarola.

A firenzeiek minden év május 26-ának reggelén leszaggatják viruló kertjeik legszebb, legillatosabb virágait s imádságot suttozva, áhítatos emlékező lélekkel rakják le őket a piazza közepére.

Itt esett le a bitófáról az alatta lobogó máglyára Savanarola, korának legtisztább lelkű papja, Krisztusnak és vallásának leghűségesebb fia, kinek egyetlen szenvedélye a rajongásig menő szeretet, egyháza s annak alapítója iránt; egyetlen célja az emberek javítása és méltóvá tétele az örök életre. Mint a vészhang csendül bele hangja a multság zajába; de hiába fejette ki csodás hatású szónoklatainak minden erejét Róma büneivel szemben; jószellemének a jövőbe irányuló éles tekintetével hasztalan látta és jövődélte meg az egyház megostoroztatását s hasztalan hirdette, hogy az Ur látomást boesátott rá, melyben fekete kereszt emelkedett ki az örök városból, fel egész az égig, rajta a szavakkal „crux irae Dei“: az általános romlottságot nem sikerült megakasztani végzete felé való

tet nélkül arra, hogy ki készítette és miért adta be, mert abban a pillanatban, amikor a tanács annak alapján javaslatot terjesztett a közgyűlés elé, tulajdonképpen a tanácsi javaslatról s nem a bérlő propezióijáról kell beszélni.

A városok és egyesek helypénzszedési joga a rég mult idők ósdi maradványa, amelyet kizárólag a financiaiis érdekek tartottak fenn. A helypénzszedési jogot jövödelmi forrásnak tekintették s kizárólag ezen szempont alapján állapították meg a tarifák is. Csak újabban kezdtek közgazdasági okok is belezárni úgy általában a vásárugy, mint a helypénzszedési jog szabályozásába.

Tekintsük a mi ügyünket először csak az egyik oldaláról.

Ha a helypénzszedési jogot csak financiaiis szempontból fogjuk fel s kizárólag jövödelmi forrásnak tekintjük és mint ilyent akarjuk kezelni, akkor azon módokat és eszközöket kell keresnünk, amelyek segítségével az abból várható jövödelmet a jogosság és méltányosság határain belül állandósíthatjuk, sőt fokozhatjuk. Ez a fokozás természetesen csak azon határig haladhat, amíg a gazdasági érdekek engedik, pl. amíg a vásárok látogatottságára nem bir befolyással.

Ennek a szempontnak is meg van a maga jogosultsága, mert a jövödelem az öszspolgárság javára esik, mindenkinek az adóját mérsékli. A városok polgárságának sokkal nagyobb része az, amelynek a vásáron árulni való portékája nincs, tehát a vásárok előnyeit sem élvezi, a város háztartásához azonban hozzájárul. A polgároknak ez a része tehát joggal követelheti, hogy a helypénzszedési jog, mint jövödelmi forrás kiaknázassék. Evvel szemben áll az a szintén jogos követelmény, hogy egyes osztályok, pl. iparosok és kereskedők, akik a városnak szintén adóznak, aránytalanul ne sujtassanak, tehát a helypénz adóvá ne váljon s az a vásár által nyújtott előnnyel arányban álljon. Ennek a kérdésnek a fejtegetése már nagyon messze vezetne s a részletekbe vág. Talán más alkalommal még visszatérünk erre is.

A helypénzszedési jog gyakorlásánál azonban a financiaiis érdekeket fel lehet, sőt sokszor fel kell aldozni a helyi gazdasági érdekeknek. Így pl. olyan helyen, ahol a helybeli iparosok erősebb védelemre szorulnak, mert vásárok alkalmával nagyon ki vannak téve az idegenek versenyének; ahol a város közlemezési viszonyai rosszak s a piac drága; ahol az állatvásárok fellendítése érdekében indokolt az áldozat: ott egészen más szempontok alapján kell megállapítani a helypénz tarifát, mint ahol a hirneves, nagyforgalmu vásárokon néhány krajeár figyelembe sem vehető.

A városi képviselőtestület elé terjesztett javaslat a kérdést inkább financiaiis szempontból fogta fel. Arra törekszik, hogy a városnak minél nagyobb jövödelmet biztosítson s illetve minél valószínűbbé tegye, hogy a helypénzszedési jogra

rohanásában, melynek árja elsöpörte a vértanút s tűzbe és vérbe sodorta Rómát.

Savanarola jóslata beteljesült. Eljött a leszámolás és bündödés órája; távol északi népek kegyetlen esapatai ereszkedtek le az Alpok lejtőin s a dözsölésben kimerült város nem tud nekik ellenállani. Kilenc hónapon át pusztította, zsákmányolta Rómát Bourbon Károlynak 30.000 katonája s VII. Kelemen az Angyalvárba zárkózva tehetetlenül nézte ragyogó palotáinak elhamvadását s hallgatta a vérbefojtott lakosság jajveszékését.

Róma megszűnt a tudomány és művészet kizárólagos fővárosa lenni.

Keserves tanulság volt, súlyos szerenesétlenség; hosszú idő kellett a gyógyuláshoz. De Róma, mely annyi vihart látott, talpra állott most is s kezdte visszahódítani elvesztett tekintélyét. Megindult ismét a haladás útján; a szenvedett veszteségeket lassanként kipótolta; nagyobbodott és szépült s csak a modern intézmények kifejlődését akadályozta még jó ideig a pápa világi uralma s az ezzel járó konzervativizmus.

Ez sem tartott örökké. A XIX. század eszméi nagyot lendítettek ez idő kerekén s a legújabb kor demokratikus mozgalmi az örök várost sem hagyták érintetlenül, Róma falain kívül és belül megharsannak újra a trombiták; a bástyák, melyek az olasz egységnek utolsó akadályai voltak, ledöledeztek s a pápa, ki egyszer királyokat emelt a trónra s üzőtt el onnan, elveszti uralkodói jogait s hatalmában a lelkiekre korlátoztatik. A város pedig, mely több mint négy

nemesak a mostani, hanem talán fokozottabb bérösszeg mellett is kapjon vállalkozót.

Általánosságban ezt a törekvést indokoltnak tartjuk. Sok az adósságunk, nem mondhatunk le semmiféle jövödelemről.

Ideális állapotnak azt tartanánk, hogy ha a helybeliekre nézve a helypénzt egyáltalában el lehetne törölni. Jogunk is van hozzá, rá is férne minden vásároló polgártársunkra, akár szarvasmarhát hajt, akár gazdasági terményt, vagy iparcikket visz a vásárra. De nem tehetjük, mert ha a helypénzszedési jogból származó jövödelem csak 6000 koronával esik, ez már 1% pótdadó emelést jelent mindenkire, pedig sokan semmi hasznát sem látják a vásárnak s még azt sem lehet lehet állítani, hogy a helypénz eltörlése akár a forgalmat oly mértékben emelné, akár bármely cikk árát annyira leszállítaná, hogy az elvesztett összeg visszatérülne a polgárok adózó képességének emelkedésében. Természetesen lehet azt is vitatni, hogy a megtakarított helypénzt néhány vásároló itt költené el, de ez vajmi keveset jelent.

Bárminő hibákban leledzik is tehát a javaslat, alappondolata a mi viszonyaink között helyes: állandó és biztos jövödelmet biztosítani a város részére.

Hogy mi a javaslat lényeges hibája s miben van előnye, avval most helyszüke miatt nem foglalkozhatunk, de jövöre folytatjuk ezt a témát és talán akkor már abban a helyzetben leszünk, hogy más városok díjszabásával összehasonlíthatjuk a javaslatot. Megkíséréljük az öszes financiaiis és gazdasági okokat felsorolni, talán mondhatunk olyant is, ami a kérdés eldöntésénél figyelembe vehető lesz.

Ezuttal csak még egyet ajánlhatunk figyelmébe a városatyáknak.

Élénk, mondhatni ideges vitának adott tápot az a kérdés: mikor lépjen életbe az alkotandó új díjszabás? Leghelyesebb lett volna, ha ezt a kérdést egyelőre fel se vetettük volna, mert ez befolyásolhatja a véleményeket. Nekünk az a célunk, hogy helyes díjszabást alkossunk s ebben a munkában indifferensnek kell lenni annak, hogy a jó tarifa áldásait majd ez, vagy az a vállalkozó élvezi-e? Az életbeléptetés az utolsó kérdés.

Sokan, akik szívesen látják, hogy a vállalkozó ráfizet a bérletre, elébe vágta a dolgok rendjének s elismerték, hogy az állapot tarthatatlan, hajlandók is a díjszabást megalkotni, de avval a kikötéssel, hogy az csak a szerződés lejártával lépjen életbe.

Nem hisszük, hogy a vállalkozó ne lett volna tisztában avval, hogy őt a szerződés köti s csak azért készítette volna a tanács által is elfogadott tervezetet, hogy evvel egy csapásra megszabaduljon a veszteségtől, sőt busás nyereségre tegyen szert. Abban a reményben azonban lehetett, hogy ha a város olyan tarifát alkot, amelynek alapján nagyobb jövödelem érhető el, azt —

századon át szerepelt a szent birodalom székhelye gyanánt, a hareból, mint a fiatal Olaszország újjászületett fővárosa került ki; megifjodva, megerősödvé alkotmányos szabadságában, egy összeforrott, egységes és egységében hatalmas állam, egy közös haza polgárainak szeretetében és együttérzésében.

És Róma nem volt méltatlan nagy fiához, ki a régi dicsőséget varázsolta eléje s megnyitotta a jövö boldogulásának útját; nem feledkezett meg róla az öröm és jólét napjaiban, hanem halás szívvvel áldozott emlékének.

A Giamicolo legkiemelkedőbb magaslatáról, mely büszkén uralkodik minden pontján a városnak, buzdítólag, lelkesítőleg tekint le az olasz szabadság bátorlelkü harcósának, Garibaldinak ére lovasszobrára, talapzatán a hős jelmondatával: Róma vagy a halál.

* * *

Majdnem háromezer év mult el, a melyre az örök város visszatekinthet. S ha látja, hogy az idők folyamának minden változásai között nemesak megállott, hanem a legtöbbször vezette és irányozta az átalakulásokat; ha érzi tagjaiban a beleöltött új és egészséges vér erővel teljes lüktetését s ebben biztos jelét látja és tudja jelen életkedvének s zálogát az idők végeig való fennmaradásának, akkor Róma lényegének örökkévalóságára eszmélve, büszkén mondhatja el magáról: voltam, vagyok és leszek.

Vida Sándor.

tekintettel arra, hogy a mostani szerződés alapján a város olyan jövödelmet élvez, amelyet a szokásban levő díjszabás alapul vétele mellett meg nem kapott volna és tekintettel arra, hogy köztudomás szerint a bérletre ráfizet — talán rekompensációképp még a szerződés tartama alatt életbe léptetik.

Ha ez a remény nem vág be, azon bizony segíteni nem lehet, mert hát a város a szerződéshez ragaszkodhatik. Ez a summum ius. Jog és törvény szempontjából a város ezen eljárása kifogás alá nem eshetik. De hát a város erkölcsi testület s jog és törvény mellett van méltányosság is, amely az erköles családfájának a hajtása.

Egy erkölesi testületnek pedig az olyan haszon elfogadása, amely másnak a károsodásából keletkezett, nem válik dicsőségére, különösen nem akkor, amikor azt bárkinek a sérelme nélkül rekompensálhatja. Mert az bizonyos, hogy a helypénztarifát nem a bérlő érdekeire való tekintettel, hanem úgy fogjuk megcsinálni, ahogy a közérdek szempontjából jónak látjuk, akkor annak életbeléptetését — feltéve hogy az a bérlő veszteségét csökkentené — csak személyes tekintetek miatt tagadhatjuk meg.

Bizonyos, hogy ezeket nem fogják akceptálni azok, akiknek jól esik az, hogy a zsidó bérlő vállalatára ráfizet, de hát én nem tudok örülni senki veszteségén és ha a köz sérelme nélkül lehetséges, szívesen rekompensálnám, mert kénytelen vagyok belátni, hogy annak a bérlőnek legalább is annyi érdeme van, hogy mikor a gyakorlatban levő tarifát elfogadta, holott a szerződéstől elállhatott volna, a várost egy kis zavarótól mentette meg.

Dixi. És miután több mondani valom a kérdésnek személyi részét illetőleg nincs, nem is fogok róla szólni sem e helyen, sem másutt. Nem fogok beleszólni az életbeléptetés kérdésébe, mert ez a tarifa megalkotásánál ezidőszent közömbös.

A jegyzők gyűlése.

A magyarországi községi- és köryegyzők országos egyesülete október 26-án tartotta Kunze Imre egyesületi elnök elnöklete alatt évi rendes közgyűlését Budapesten Pestvármegye székházának nagytermében.

Elnök üdvözli a megjelent egyesületi tagokat; örömeinek ad kifejezést, hogy az igazoló bizottság jelentése szerint 204 tag 2592 szavazat képviselvényében van jelen.

Uszkay Bálint főjegyző felolvassa terjedelmes évi jelentését, mely az egyesület lefolyt évi működésének hí tükrét adja.

Az éljenzéssel fogadott jelentéshez először Kele György (Kotor) szolt; panaszosan említí föl azokat a terheket, amelyeket a községekre rótak; 24 felebbvalója van a jegyzőnek, akinek hivatása volna a nép vezetőjének lenni s belőle adóperzekutort csináltak; éles szavakkal itéli el a mai rendszert, amelynek szomorú eredménye, hogy a község háztartása rendezetlen, a lakosság pedig nyomorog és kivándorol; sürgős indítványt terjeszt elő, hogy a jegyzők rég óta indítani öhajtott napilapjának ügyét közvetlen az évi jelentés után tárgyalják.

Az elnöki jelentéshez hozzá szoltak még Raczky Bertalan, dr. Iporesen Döme, Butra Sándor, mire a közgyűlés az elnöki jelentést köszönettel és elismeréssel tudomásul vette.

Dobos Gábor indítványára a közgyűlés Uszkay Bálint érdemeit, aki az egyesületnek tíz éve fáradhatlan buzgalmu főjegyzője, jegyzőkönyvileg megörököltette.

A számvizsgáló bizottság jelentését a mult évi, helyesen vezetett számadásról, valamint a jövö évre egybeállított költségvetést a közgyűlés elfogadta.

Az Erzsébet királyné jegyzői árvaházalap számadását, s mely 104.616 K bevétellel szemben semmi kiadást sem tüntet fel, a közgyűlés jóváhagyólag tudomásul vette.

Ezután tárgyalás alá került az elnök előterjesztése, amely az általános közigazgatási érdekek sajtóbeli támogatása céljából napilap alapítását javasolja. A javaslatához hozzászóltak Kele György (Kotor), Kovács Gyula (Légrad), Müller János, Záhonyi János, Szegedy Albert, Csekonyák Béla, Moravec Gusztáv, Fülöp Gábor, mire a közgyűlés nagy szótöbbséggel a javaslatot elfogadta.

Ezután tárgyalták az egyes vidéki egyesületek részéről beküldött indítványokat.

A Krassó-Szörénymegyei egyesület indítványát az 1894 évi XXXI. t.-c. 121. és 122. szakaszának módosítása és a torontálmegyei egyesület indítványát jegyzői kamarák létesítése tárgyában a közgyűlés nem fogadta el.

A fehérmegeyi egyesület indítványára a közgyűlés kéri fogja a közigazgatási tanfolyamok hallgatói részére az egyéves önkéntességi jogot.

A győri, komáromi, szilágysomlyói, mosoni és zalamegyei egyesületek az adókezelés államosítása tárgyában tettek indítványt, melyet a közgyűlés elfogadott és a választmányt megbizta, hogy feliratot intézzen a kormányhoz.

Elismeréssel vették tudomásul Nógrádvármegye törvényhatóságának azt a hazafias tettet, hogy a jegyzői árveház javára 10.000 koronás alapítványt tett.

Hosszabb vitát keltett a gömörmegeyi egyesületnek az a javaslata, hogy a közgyűlés kérje fel a törvényhozást, miszerint helyezze hatályon kívül azt a belügyminiszteri rendeletet, amely megtiltja a jegyzőknek, hogy az utlevél elnyeréseért beadandó kérvényekért munkadíjat szedhessen. Végül a közgyűlés többsége az indítvány elfogadása mellett a belügyminiszteri rendelet visszavonását fogja kérni a törvényhozástól.

Képviselőtestületi ülés.

A városi képviselőtestület október 29-én és folytatólag 30-án Várhidy Lajos polgármester elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott.

Elnöklő polgármester a szép számban megjelent képviselőket üdvözlőlvén, a közgyűlést megnyitja s a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére Schütz Sándor és Lendvai László képviselőket kérte fel.

Olvastatott a Baross-ligeti vendéglő bérbeadása tárgyában megtartott árverésről felvett jegyzőkönyv, mely szerint Fischer Mór helybeli lakos évi 1225 K bért ígért be, mint egyedüli ajánlkozó. A közgyűlés az árverést jóváhagyta és a szerződésnek 1903. január 1-től számítandó hat évre való megkötésével a városi tanácsot megbizta.

A zalaegerszegi közkórháznak 40 elmebeteg elhelyezésére leendő kibővítése Zalavármegye törvényhatóságának hozzájárulásával elhatároztatván, a képviselőtestület határozatilag kimondotta, hogy a kibővítési költségek fedezéséhez a közkórházi bizottság javaslatához képest a közkórház tartalék alapjából 12.000 koronával hozzájárul.

Az ovoda felügyelő bizottság javaslatához képest a képviselőtestület Árvay Emilia óvónő lakbérét évi 240 K-ban és fajárandóságát évi 60 K-ban állapította meg, 1902. évi január 1-től visszamenőleg számítva.

A képviselőtestület megkeresi a nemesi pénztári választmányt az iránt, hogy a Deák-tér nagybirtásához ingyen átadott 203 □ öl területre nézve az adományozási nyilatkozatot kiállítani sziveskedjék, hogy annak alapján a szóban forgó átengedett ingatlan a város ezen köztér részére bekebelezhető legyen. Tekintve, hogy az átengedett terület feltöltése és kerítéssel való ellátása annak idején a városnak nagyobb költségbe került; tekintve továbbá, hogy a térnek évi fenntartása is 100 koronát meghaladó összegre rúg, végül tekintettel a nagy hazafi iránt való kegyeletes érzésre: megkeresi a képviselőtestület a nemesi pénztári választmányt az iránt, hogy a Deák tér délnyugati része mellett levő 110 □ öl területű ingatlanát, melyet a tulajdonjog elismerése mellett eddig évi 1 K bérért a városnak az ott levő köztér nagybirtásához átengedett, sziveskedjék a városnak átadni azzal a kikötéssel, hogy a szóban forgó ingatlan köztérül használandó.

Zalavármegye törvényhatósági bizottságának a magyar ipartermékek pártolása tárgyában intézett közgyűlési határozatát a képviselőtestület helyeslőleg vette tudomásul.

Hosszas vitát keltett az országos heti és napi vásárok díjszabásának módosítása.

Ebben az ügyben ugyanis a jelenlegi helypénzbérlő kérvényt adott be a képviselőtestülethez, javasolva a jelenleg érvényben levő helypénzszedési szabályzatnak megváltoztatását s egyben részletes tariffa tervezetet is mellékelte kérvényéhez, amelyet a pénzügyi bizottság némi módosítással elfogadott s a tanács a közgyűlésnek elfogadásra ajánlott.

Több képviselőnek hozzászólása után a közgyűlés határozatilag kimondotta, hogy a helypénzszedési tarifát megváltoztatja, azonban nem fogadja el a bemutatott tervezetet, hanem megbizta a városi tanácsot újabb javaslattal, amelyet a pénzügyi és gazdaságügyi bizottság együttesen tárgyaljon ezen, a nyilvánosan közhírré teendő tárgyaláson azok a képviselők is megjelenhetnek és szavazati és tanácskozási joggal birna, akik a pénzügyi és gazdaságügyi bizottságnak nem tagjai; az együttes bizottság által elkészítendő helypénzszedési tervezet ki nyomtatandó s a képviselőknek tanulmányozhatóság céljából megküldendő s csak azután tüzendő ki a közgyűlés tárgysorozatába.

A folytatólag október hó 30-án tartott gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére elnöklő polgármester dr. Obersohn Mór és Fangler Mihály képviselőket kérte fel.

A városi kocsisoknak lakbér engedélyezése tárgyában beadott kérelmére a közgyűlés a városi tanács javaslatára elhatározta, hogy egyiknek a városi majorban megüresedő kanász lakást adja át, a másiknak pedig évi 80 K lakbért utalványoz f. évi november 1-től kezdve.

Ez ügygel kapcsolatban Udvardy Ignác képviselő indítványára a közgyűlés utasította a városi tanácsot, hogy jövőben fizetésemelés tárgyában évközben beérkező kérvények kedvező elintézésénél a többlet fizetés csak a következő év január 1-től javasoltassék, mikor is a következő évi költségvetésbe a többlet beilleszthető lesz.

A mezőőröknek fizetésemelés tárgyában beadott kérelmét a közgyűlés a tanács előterjesztése alapján nem teljesítette; azonban kilátásba helyezte, hogy a jövő évben köteleességük kifogástalan teljesítése esetében a szabályrendelet értelmében a tanács részéről 20 K, esetleg a képviselőtestület részéről ennél nagyobb jutalomban is része sítetnek.

Olvastatott Korehmáros Jenő városi irnoknak felebbezése a tanács végzése ellen. A közgyűlés figyelembe véve a felebbezésben felhozott indokokat, felfolyamodó részére az irattár rendezéseért 60 korona jutalmat szavazott meg, míg az irodában a rendezésben neki segédkezett irodai személyzet részére 40 koronát azzal, hogy ez utóbbi összegnek miként való felosztásával a város polgármesterét bizta meg.

A vágóhid mellett levő kertnek s a kert mellett levő szénás pájtának, mint oly kisebb városi birtokoknak, melyeknek örök árban való eladását a képviselőtestület már elhatározta, bérbeadására nézve kötött szerződést a képviselőtestület a tanács javaslatához képest akként hagyta jóvá, hogy a hat évi bérleti időn belül a város minden év február 1-én jogosult lehessen a bérletet ugyanazon év május 1-ére felmondani.

Zalavármegye törvényhatósági bizottsága a városi rendőr szabályzatot módosítás végett visszaküldvén, a leiratot másolatban a tervezettel együtt a képviselőtestület azzal a felhívással küldi a város kapitányához, hogy a leiratban foglaltak figyelembe vételével készítse el 1903. év január 1-ig, hogy az a jogügyi bizottság és tanács tárgyalása után a képviselőtestülethez juthasson határozathozatal végett s a képviselőtestület határozatát megerősítés végett a vármegye február havi közgyűléséhez be lehessen terjeszteni.

Zalavármegye alispánjának megkeresésére a képviselőtestület a közigazgatási hiányjegyzék észrevételére tett tanácsai előterjesztést tudomásul vette s annak felterjesztését elhatározta.

Több városi polgárnak községi pótlék törlése tárgyában beadott kérelmét a közgyűlés kedvezőleg intézte el.

Hivatalos-rovat.

Zalaegerszeg r. t. város tanácsa közhírré teszi, hogy a legtöbb adótfizető városi képviselőknek 1903-ik évre kiigazított névjegyzékét az 1886. évi XXII. t.-c. 33-ik §-a értelmében a városi főjegyző irodájában 1902. évi október 29-től november 3-ig azaz 5 napon át az esetleges felszólamlások megtehetése céljából közszemlére kitette.

Zalaegerszegen, 1902. október 28-án.

Várhidy Lajos
polgármester.

Hírek.

Halottak napja. A kegyeletes megemlékezés magasztos ünnepe a halottak napja, amikor ki-gyulnak a szeretet lángjai a temető néma sirjai felett; koszorúval ékesítik az elköltözöttek fejéit és ima száll az ég felé azokért, akik immár részesei az örökkévalóságnak. A mulandóság szomorú sejtelve nehezül a lélekre a temetőben, amelynek virágait elhervasztotta az ősz és eseneden nyugosznak alatt a néma sírok lakói. De azok a lángok, amelyeket a szeretet gyújtott fel, azok a koszorúk, amelyeket a kegyelet font a sírkerecsztre, az ima, amelyet a buzgó hit küld az örökkévalóhoz, enyhülést hoznak az aggódó léleknek, mert a szeretet az örökkévalóságot, az ima az élő hitet hirdeti s a temető felett ott lebeg az emberiség legnagyobb vigasztalója: a feltámadás reménye. Csak a kislelkűek esnek kétségbe a temetőben. A hívó lélek megtelik szomorúsággal a sírok között, de megnyugvással tekint az ég felé, ahonnan az örökkévaló szeretet küldetett a földre, amely a tulvilágra is elkíséri az embert. — Gyujtsuk meg a sírok lámpáit, vigyünk ki minden virágot a temetőbe. Legyen fényes, legyen virágos minden sírhalom és hirdesse minden láng, minden szál virág a szeretet örökkévalóságát.

Ügyészségi megbizott. Az igazságügyminiszter dr. Ereky István sümegi járásbírói aljegyzőt a sümegi kir. járásbírói mellett alkalmazott ügyészségi megbizottnak állandó helyettesül rendelte ki.

Miniszteri elismerés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter dr. Kunecz Adolf esornai és türjei prépost-prelátusnak, aki a türjei róm. kath. iskolafenntartó hitközségnek az iskolája fejlesztéséhez szükséges telket adományozni, ezen kívül az iskola és a létesítendő kisdudovoda céljaira 18.000 koronát érő telek és épületek örök használati jogát biztosítani, a beállítandó kisdudovónő évi fizetését pedig kilátásba helyezni szives volt: őszinte elismerését és köszönetét nyilvánította.

Uj segédtanfelügyelői állás vármegyénkben. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a vármegyei közigazgatási bizottság kellekép megindokolt javaslatára elhatározta, hogy vármegyénk területére második segédtanfelügyelői állást szervez, melynek költségét az 1903-ik évi állami költségvetésbe fel is vette.

A miniszter köszönete. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter dr. Fehér Ipoly panonhalmi főpátnak és Halbig Cyprián tihanyi apátnak, amiért a tihanyi Szent-Benedek-rendi apátság a tihanyi róm. kath. iskola épületéhez 20.000 koronányi költséggel járult, őszinte köszönetét és elismerését nyilvánította.

Jegyző választás. Bánokszentgyörgy községben f. évi október hó 30-án megtartott jegyzőválasztás alkalmával az üresedésben levő aljegyzői állásra egyhangulag Kossa Tihamér István választott meg.

Névváltoztatás. Pollák Sámuel nagykanizsai lakos nevének „Andor“-ra, Rosenfeld Sándor nagykanizsai lakos nevének „Radó“-ra, Kohn Izidor és kiskoru József, Emil, Rózsa és Piroksa vezetéknevének „Vázsonyi“-ra, Mészl Gyula balatonfüredi lakos nevének „Köszegi“-re kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

Segély megszavazása. A soproni kereskedelmi és iparkamara október hó 27-én tartott rendes közös gyűlésén a keszthelyi, nagykanizsai és zalaegerszegi kereskedő tanone iskolák részére az 1902/3-ik iskolai évre 100—100 korona segélyt szavazott meg.

Iskolaszentelés. E hó 26-án szentelte meg Legáth Kálmán zalaegerszegi esperes-plebános Tiborez Lajos szentgyörgyi plebános segédletével a böröndi róm. kath. iskola új épületét. Az ünnepélyen jelen voltak: Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő, Thassy Lajos főszolgabíró, Thassy Kristóf megyei főügyész Lányi Kálmán kir. főmérnök, az előjáróság, iskolaszék s igen nagy közönség. A felszentelést teljesítő esperes-plebános szép intelmeket intézett a szülőkhez, tanítóhoz és növendékekhez. Méltatta az iskola magasztos céljait, a vallás erkölcsös nevelés nagy fontosságát, Börönd községnek áldozatkésztségét, végül pedig Isten áldását kérte az új iskolára. Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő lelkes beszédben kötötte az iskolafenntartó közönség szívére a magyar művelődés ápolása és hí

fejlesztése iránti szent kötelességeket; dicsérte derék elhatározásukat, hogy a vallásérköles, hazaszeretet és tudásnak oly diszes épületet emeltek; egyben arra kérte őket, hogy e szép ház legyen mindenkor a valódi emberszeretnek is temploma. Végül az iskolaügy szeretetéről, s a nép boldogulására irányuló nemes társadalmi érdeklődésért köszönetét fejezte ki az esperesnek, járási főszolgabíróknak, királyi főmérnöknek és megyei tisztii főügyésznek, kik megjelenésükkel szép példát adtak a tanügy minden igaz barátjának. Az ünnepség Hagyáron ért véget, hol a jelenvotakat özvegy Farkas Imréné urnó látta sok szíveséggel vendégül.

Gyászhir. Bolla Ferenc nyugalmazott m. kir. posta és távirtda főtitkár október 25-én 38 éves korában Budapesten meghalt. A boldogult hosszú éveket töltött Zalaegerszegen és sok barátot, tisztelt szerzett magának. Gyógyíthatatlan elmebaja miatt Budapestre vitték s ott is temették el 27-én. Neje, szül. Jankó Magda urnó, három gyermeke és széles körű rokonság gyászolja.

Köszönetnyilvánítás. „A zalaegerszegi szegény gyermekek Karácsonyfa egylete.” elnöksége ez uton is kifejezi köszönetét dr. Jankovich László gróf főispán úr O méltóságának a küldött 50 koronáért és Csillag Miksa állami elemi iskolai tanító úrnak a küldött 1 koronáért.

Hoffmann jubileum. A nagykanizsai m. kir. állami polgári fiúiskola tantestülete egyik érdemes és szeretett tagjának, Hoffmann Mór igazgatói címmel felruházott rendes tanárnak a nyilvános tanítás terén kifejtett 35 évi odaadó működése után saját kérelmére történt nyugdíjazása alkalmából november 9-én d. e. 10 órakor az iskola tornaterében bucsünnepélyt rendez. Az ünnepély napján este 8 órakor vaesora lesz. Bizonyára az ünnepelt volt tanítványai, nagyszámú tisztelői és barátjai megragadják az alkalmat, hogy személyesen vegyenek bucsut a jeles tanférfiutól, aki életének nagy részét Nagykanizsa város tanügyének szolgálatában töltötte s aki nyereszeten és kiváló munkásságával mindenkor elismerést szerzett a vármegye tanítótestületének.

Szülőtanfolyam. A Tapolezán a f. évben tartott szülőszabó és borászati tanfolyam utolsó szaka október 22-én nyilvános vizsgálatot ért véget, amelyen jelen volt vendégek elismeréssel adóztak az elért sikerért. A tanfolyamot végzett tanítók nevében Gróf Mihály mondott hálás köszönetet a tanfolyamot létesített földmivélsügyi miniszternek, a tanári karnak, valamint a vizsgálatra megjelent vendégeknek. A tanfolyamban vármegyénk területéről részt vettek: Benkó Sándor bucsuszentlászói, Füzesi János alsózsidi, Gyömörei Miksa zalalövői, Hajós Sándor sümegi, Horváth István paloznaki, Keller István szentjakabfai, Keszler Zoltán lesenzeistvándi, Kiss Károly baksai, Krompáker János hahóti, Mész Gyula völgyifalui, Markovics János orosztonyi, Tihanyi Lajos ráczkanizsai és Polonyi György vászolyi tanítók.

Az állandó gazdasági tudósítók kongresszusa. Az állandó gazdasági tudósítókhoz Kresz János kassai áll. gazdasági tudósító felhívást intézett, amelyben tudatja velük, hogy 400 állandó gazdasági tudósító nevében a földmivélsügyi m. kir. miniszterhez kellőképp megindokolt kérvényt intézett az iránt, hogy az állandó gazdasági tudósítóknak a félúri jegy váltására jogosító arképes igazolványukat a magyar állam vasutakra és a többi hazai vasutvonalakra szóló érvényességgel adni illetve annak engedélyezését kieszközölni kegyeskedjék. — Ugyanezen felhívásban kéri a gazdasági tudósítókat, hogy a f. évi december hó 3-án Budapesten tartandó állandó gazdasági tudósítók első kongresszusán a szervezkedés, egyöntetű eljárás és egyéb fontos ügyek és indítványok megbeszélése tárgyában minél számosabban megjelenni sziveskedjenek. A közgyűlés a Köztelek egyik termében lesz. Felkéri a gazdasági tudósítókat, hogy amennyiben a kongresszuson résztvenni szándékoznak, erről az előkészítő bizottságot legkésőbb november hó 15-ig értesítsék. A tervbe vett kongresszusnak tárgysorozata lenne: Elnök és tisztikar választása; az elnök megnyitó beszéde; a földmivélsügyi miniszter képviselőjének beszéde; értekezés a tudósítói tisztikar fontos feladatáról; indítvány, hogy a tudósítók a hivatalokkal, egymással stb. portómentesen levelezhessenek és legyen hivatalos pecsétjük; a gazdasági tudósítóknak legyen egy közlönyük, ahol

eszméiket leírhatják, kicserélhetik; a gazdasági tudósítók legyenek egyuttal falkola felügyelők, azután karolják fel mindazon termelési és tenyésztési ágakat, melyeket járásaikban alkalmasnak találnak termelésre és tenyésztésre; a magyar iparokkék támogatása és a nép között való terjesztése; a kongresszus elnöksége felhatalmaztatik, hogy a szükséghez képest minden 2—3 évben, ha lehetséges, mezőgazdasági kiállítások alkalmával kongresszusra hívja össze a gazdasági tudósítókat.

A Keszthely-tapolczai vasút építése gyorsan halad előre. Készülnek az épületek; hozzá fogtak legújabbban a sinek lerakásához; már a két végállomástól kiindulva 2—2 kilométer távolságban lerakták a sineket úgy, hogy az anyagszállítás most már ezeken történik. November végére remélik, hogy a sineket az egész vonal mentén lerakják.

Tombola estély. A zalaegerszegi szegény izr. gyermekek felruházó egyesület saját jóteknony céljaira, f. évi november hó 8-án az „Arany Bárány” szálloda nagytermében táncos egybekötött tombola estélyt rendez. Kezdeté este 8 órakor. Belépti díj személyenkint 1 K 20 fillér. Egy tombola jegy 20 fillér. Felülfizetéseket és a tombolához ajándéktárgyakat köszönettel fogad és hírlapilag nyugtázz. Tombola tárgyak az egytel elnökhöz dr. Gráner Adolfnéhoz küldendők.

A „Közigazgatási segéd- és kezelő tisztviselők országos segítő egylete mint szövetség” Kauffmann Mátyás szövetségi alelnök elnökléte alatt f. évi október hó 26-án tartott rendkívüli közgyűlésén felügyelő bizottsági tagoknak dr. Ábrahám Ernő és Kozáry Lajos zalaegerszegi lakókat választotta meg. Elhatározta egyuttal, hogy a magyarországi vármegyék és városok törvényhatósági bizottságait anyagi és erkölcsi támogatásra kéri fel.

Inséges gabona. A földmivélsügyi m. kir. miniszter a novai és a zalaegerszegi járás jégkárosult gazdáik között Zalavármegye alispánjának munkás közbenjárása folytán 1201 q búzát és 872 q rozstot osztatott szét. A vetőmagot a gazdák 30% árengedménnyel kapták és pedig úgy, hogy a gabona beszerzési árának 70%-át 1903. évi október hó végeig kötelesek a zalaegerszegi kir. adóhivatalba befizetni. A vetőmagsegélyből a károsultak száma és a kár mennyisége szerint: Rózsásszeg 76 q búzát, 35 q rozstot. Milej 170 q búzát, 107 q rozstot. Nagylengyel 25 q búzát, 7 q rozstot. Pálfiszeg 44 q búzát, 16 q rozstot. Németfalu 63 q búzát, 51 q rozstot. Csonkahegyhát 168 q búzát, 112 q rozstot. Ebergeny 141 q búzát, 117 q rozstot. Szenterszébhegy 94 q búzát, 93 q rozstot. Dobronhegy 54 q búzát, 42 q rozstot. Bazita 55 q búzát, 52 q rozstot. Gellénháza 117 q búzát, 76 q rozstot. Döbréte 194 q búzát 157 q rozstot kaptak.

A Keszthelyi Gazdasági Tanintézet hallgatósága Czákó Béla gazdasági tanintézeti igazgató elnökléte alatt a kebelében fennálló egyesületek tisztikarát az 1902/3. évre megválasztotta. Megválasztott a „Segélyegylet” és „Mensa academica” elnökvé: Molnár Pál III. é. h. Bizottsági tagokká: Czenez Gyula, Likavec Béla, Kiss Endre, Tőkésy Ernő III.; Barabás László, Bögöthy Lajos, Domján István, Miltényi József II.; Ábrahám István, Mátisz Lajos és Neumann Antal I. éves hallgatók. A „Deák Ferenc könyvtár” elnöke: Asboth József III. é. h. Bizottsági tagok: Dióssy Endre, Gaál Gusztáv, Kiss Endre, Tomeskó Pál III.; Fizáry Lajos, Mészáros Ferenc, Perkovics Ferenc, Pompár Géza II.; Ásboth Károly, Büchlauer Lajos, Méhes József I. éves hallgatók. A „Georgicon-gazdasági kör” elnöke: Fizáry Kornél III. é. h. Bizottsági tagok: Dióssy Endre, Nagy Benedek, Konez József, Szloboda Lajos III.; Duzs János, Fizáry Lajos, Krupa Kálmán, Porkoláb János II.; Dikovics Antal, Büchlauer Lajos, Stegmüller Dezső I. éves hallgatók. A „Dal- és zene-egylet” elnöke: Czenez Gyula III. Bizottsági tagok: Bárdossy Zoltán, Dióssy Endre, Konez József, Ullmann Imre III.; Albel Gyula, Puly Iván, Miltényi József, Kolozsváry Elek II.; Babai Imre, Kerekes László, Stegmüller Dezső I. éves hallgatók. A „becsület-bíróság” elnöke: Simon László III. Bizottsági tagok: Molnár Pál, Tőkésy Ernő, Nyári Jenő III.; Dobzsaánszky Vince, Musset János, Ertl János II., Kiss Andor, Neumann Antal és Hainzmann Károly I. éves hallgatók.

Uj állatvásár megyénkben. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy Söjtör

községben minden év március első, május második, augusztus hó második és október hó első hétfőjén, vagy mennyiben ezen határnapok ünnepnapra esnének, akkor a legközelebbi hétköznapon kizárólagos állatvásár tartassék.

A cselédek kórházi költségei. Elvi jelentőségű és nagy fontosságú határozatot hozott a közigazgatási bíróság a gazdáknak cselédjeikkel szemben, ezek betegsége alkalmával fennálló kötelezettségükre vonatkozólag. Egy conerét esetben ugyanis kimondotta, hogy a gazda cselédje után minden esetben tartozik a kórházi költséget 30 napon át fizetni. Fennál tehát a gazdának ezen kötelezettsége még akkor is, ha cselédjét a kórházba szállítást megelőzőleg már a lakásán gyógyíttatta és pedig tekintet nélkül arra, hogy az otthon való gyógykezelés mennyi időt vett igénybe. Ez elvi jelentőségű határozatot a közigazgatási bíróság azzal indokolja, hogy az 1898. évi 21. t.-c. 5. §-a a gazdát a kórházi költség viselésére kötelezi. Nem tekinthető tehát e kötelezettség teljesítésnek e határozat szerint az a körülmény, hogy az illető cseléd már megelőzőleg rendes orvosi ápolásban részesült, de nem kórházi ápolásban. Ez a határozat is nagy mértékben ösztönözi a gazdákat arra, hogy cselédjeiket minél előbb beirattassák az Országos Gazdasági Munkás és Cselédsegélypénztárba, mert ez esetben akár saját lakásukon, akár a kórházban ápolatták a cselédjeiket, a felmerült költségeket csak előlegezniük kell, mert a pénztár, ha a cselédet nem a gazda hibájából érte a baleset, ezen költségeket mindig megtéríti. Saját magán segít tehát az a gazda, a ki cselédjeit a munkáspénztárnál biztosítja.

Vásár áthelyezés. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy Kotor községben a f. évi november hó 30-ára eső országos vásárt az idén kivételesen december hó 1-én tartassék meg.

Hütlén cseléd. Kósa Róza cselédleány azzal hálálta meg gazdájának Klein Ignácnak a jószágát, hogy időnkint, a mihez könnyű módon hozzájutott, ellopta. De addig jár a korszó a kutra, míg eltörik. Így járt Kósa Róza is. Egy napon rajta esipték a lopáson s ezen alkalommal le is tartóztatták a rendőrök.

Ellőtte a kezét. A szüretet el sem lehet képzelni a nélkül, hogy ne lövöldöznének. Akárhonnan, akár miként, de kell egy rozsdás mordályt szerezni. Így jobb, így kedélyesebb. Pál József kocsis is kiment a „Csösz” hegyre szüretelni. Magával vitt egy avult, rozslöltöltő puska-t s azzal lövöldözött. Egyszerre megrepedett a puska csöve, szerte hulló szilánkok Pál balkezének hüvelyk s mutató ujját leszakították és balkeze fejét megronsolták. A súlyosan sebesültet beszállították a helybeli közkórházba.

Keszthelyvidéki Tejszövetkezet alakítottak Keszthelyen. Az alakuló közgyűlést Nedeckzy Jenő földbirtokos elnöklésével tartották meg. Miután elnök megállapította, hogy a bemutatott eredeti aláírásai minden jelentkező meghívott az alakuló közgyűlésre s meg is jelent 11 részvényes 129 részjegy képviselésében, az alakuló közgyűlést határozatképesnek nyilvánította s felhívta a jelentkezőket, nyilatkozzanak az iránt, valjon a tejszövetkezetet óhajtsák-e megalakítani, mire a jelenlevők egyhangú határozattal kimondották, hogy a tejszövetkezetet „Keszthelyvidéki Tejszövetkezet” cím alatt megalakítják. A megalakítás után felolvasták pontonként az alapszabály tervezetét, amelyet változtatás nélkül elfoglaltak. Majd elnök felhívta a közgyűlést, hogy a már elfogadott, alapszabályok értelmében válaszszon az igazgatóságba öt tagot, a felügyelő bizottságba pedig 3 rendes és 2 póttagot. A közgyűlés igazgatósági tagokul választotta Czákó Bélát, dr. Dezsényi Árpádot, Nedeckzy Jenőt, Stankovics Jánost, Vidosfalvy Ernőt; a felügyelő bizottságba: Bozzay Pált, Bezeredy Lajost és Kemény Andort rendes tagokul, Riedl Ferencet és Szeless Jánost póttagokul. A közgyűlésből táviratilag üdvözlötték Darányi Ignác földmivélsügyi minisztert, aki a szives figyelmet távirati válaszában köszönte meg.

A Balatoni Múzeum épülete. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a Balatoni Múzeum egyesület elnökségének tudomására hozta, hogy az egyesületnek mult évben benyújtott kérelmére a Balatoni Múzeum építéséhez szükséges telek megvásárlására 24.000 K államsegélyt engedélyezett s ennek első részlete fejében 6000 K-t egyuttal utalványozott is. A fennmaradó

18.000 K-t hasonló 6000—6000 K-ás részletekben fogja az 1903—1905. évi állami költségvetésbe felvételni.

Honvédek esküje. A zalaegerszegi honvéd huszárok tegnap tették le a hivatalos esküt. Az egész tisztikar és az összes legénység teljes díszben vonult a templomba; mise után pedig a kaszárnya udvarán letették az esküt.

Esküdtek a nagykanizsai kir. törvényszéknél. A nagykanizsai kir. törvényszéknél november hónapban lesz a harmadik esküdtzéki ülés. Az esküdteket kisorsolták és rendes esküdtek lettek: Reischl Vencel földbirtokos Keszthely, Rosenfeld József kereskedő Nagykanizsa, Rapoch Gyula ügyvéd Nagykanizsa, Reiek Gyula gyógyszerész Nagykanizsa, Vörös János földműves Nagyrada, Salamon Gábor földműves Karmaes, Horváth István földműves Zrinnyifalu, Ollop Mór dr. ügyvéd Nagykanizsa, Nunkovics Vilmos földbirtokos Gétye, Novák János földműves Drávavásárhely, Kiss József gazd. int. tanár Keszthely, Bartos Géza fogtechnikus Nagykanizsa, Beck Sándor tkptári igazgató Keszthely, Andri András földműves Ujudvar, Batthyány József gróf földbirtokos Zalaegerszeg, Tatarék Lajos főerdész Vállus, Szilágyi Mihály földműves Rigyász, Havas Samu ügynök Nagykanizsa, Strém Dénes bérlő Bánokszentgyörgy, Hertelendy József földbirtokos Vindornyalak, Malovecz Gyula vendéglős Nagykanizsa, Nagy Károly ny. tanár Keszthely, Kuti József földműves Gelse-sziget, Barta Lajos hitk. titkár Nagykanizsa, Pollák Ferenc kereskedő Keszthely, Baronyi Ede nagybirtokos Kehida, Bozay Pál Keszthely, Koller István földbirtokos Alsórajk, Szabó István kereskedő Keszthely. Helyettes esküdtek: Vlasics János nyug. városi őrnök, Selek József bérkocsis, Weisz Emil kereskedő, Koltay Ferenc korezmáros, Tóth Lajos borbély, Zampa Antal szabó, Szépe Boldizsár korezmáros, Rothschild Samu kereskedő, Schmidt Sándor kereskedő.

A pisztolytolvaj. Mult számunkban megemlékeztünk arról, hogy Németh Imre hetési lakos Kovács Vendel iteni lakos rokonánál lévő látogatóban, ennek a szögön függő forgópisztolyt ellopta. A megejtett nyomozás kiderítette, hogy Németh Imre katonaszökevény s hogy innen Hetésbe ment, ott dicsékedve mutogatta a fényesre csiszolt pisztolyt, s hogy éjnek idején a bucsuszentlászlói vasúti állomásra ment. Itt fél akart kapaszkodni az egyik tehervonatra, azonban a kerekek alá került s ezek egyik lábát bokájában szeltek. A sulyosan sérültet elszállították a nagykanizsai katonai csapatkórházba, a hol most ápolják; de a rendőrség a bűnvádi eljárást mégis megindította ellene.

Arcképes igazolványok a M. Á. V-on. Az 1903. évre kiadandó kedvezményes áru vasúti jegy használatára jogosító arcképes évi igazolványok kiállítására immár kezdetét veheti. Szükséges ennél fogva, hogy az utazási kedvezményre jogosultak közül a tényleges szolgálatban állók, az új igazolványok kiállítását hivatali felsőbbtségük útján, a nyugdíjasok pedig közvetlenül az alulírott igazgatóságtól (Andrássy-ut 73.—75. szám) az eddigi eljárás szerint már most kérelmezzék. Minthogy pedig az 1903. évre egészen új igazolványok adatnak ki, s így a jelenleg érvényben lévő igazolványokba kapesolt arcképek nem használhatók, szükséges, hogy minden egyes igény jogosult új arcképet terjesztessen be. Az arckép előlapjának alsó szélére az illető tulajdonos teljes neve tisztán és olvashatóan rávezetendő. Kezelési illeték fejében ezen túl az igazolványokért 1 K fizetendő készpénzben, ami helyett bélyégjegyek nem fogadtatnak el. Ezen illetéket legcélszerűbb rendeltetésének pontos megjelölése mellett postalátnyal a m. kir. államvasutak főpénztárra címezve (Budapest, Andrássy-ut 75 sz.) beküldeni. A m. kir. államvasutak igazgatósága.

Humorista előadás. Egy kis litografizott meghívón adta tudunkra Kőmives Imre, országos hírű dalkomikus, aki az ország legnagyobb színházaiban is működött, hogy jövő kedden és szerdán a Kummer kávéházban humoristikus előadást tart, amely olyan érdekes lesz, hogy 100 ezüst pénzért nem adja, aki végighallgathatja.

Orvosi körökben már rég ismert tény hogy, a *Ferencz József keserűviz* valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmúlja. Kérjük határozottan Ferencz József keserűvizet.

Ismerkedési estély. A keszthelyi m. kir. gazd. tanintézet hallgatósága 1902. november hó 8-án Keszthelyen, az „Amazon” szálló nagytermében az intézet kebelében fennálló „Mensa Academica” javára zártkörű ismerkedési táncestélyt rendez. Belépő díj; személyjegy 3 K, családjegy 3 személyre 6 K.

A méregkeverők fájdalma. A lelketlen népbujtatók, akik a szegény munkások fillérjeiből élőködnek, nagyon meg vannak ijedve. Látják, hogy minden erőlködésük dacára is az Országos Gazdasági Munkás és Cselédségpénztár népszerűsége egyre terjed s a nép mindjobban felismeri, hogy milyen áldásos ránézve ez az intézményünk. Persze ez nem tetszik az agitátor uraknak, mert ők egyáltalában nem azt akarják, hogy a nép boldoguljon, hanem hogy ők boldoguljanak. Miután pedig a segélypénztár terjedésével az ő népszerűségük egyre fogy, kétségbeesett erőfeszítéssel minden eszközt felhasználnak, hogy a népet tévútra vezessék és visszatartsák a pénztárba való belépéstől. Hiába való erőlködés. A nép erősebb, mint ők gondolják, s kezdi belátni, hogy nem az az ő barátja, a ki folyton és lelketlenül izgatja a fennálló társadalmi rend ellen, hogy ezen a címen kizsákmányolhassa az »Eltársak« zsebeit, hanem a ki a népet biztosítani akarja minden eshetőség ellen, s oda törekszik, hogy a beállható munkaképtelenség esetén legyen miből megélni mindenkinek, a nélkül, hogy kéregetésre és alamiznára szorulna.

Jótekonycélú államsorsjáték. Mint az előző években ez idén is nagy jótekonycélú államsorsjáték tartatik. Ezen sorsjáték tisztá nyereségeiben következő 11 jótekonycélú intézmény részesei: 1. a vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái segélyezésére szánt alap, 2. a kezdivásárhelyi és vidéki Rudolf-kórház, 3. a Magyar Gazdasszonyok országos egyesülete 4. Magyar Országos központi Fröbel-nőegylet, 5. a budapesti Mária Dorottya-egyesület, 6. a budapesti első gyermek-menhely egyesület 7. a horvát Mensa Academica. 8. a Stefánia pesti gyermek-kórház-egylet, 9 az országos dijak-egylet 10. a budapesti poliklinikai egyesület, 11. a budapesti Mária congregatio. A játékterv nagyon kedvező esélyekkel kecsegtet, a főnyeremény 150.000 korona; az összes nyereség 365.000 koronára rugnak. Sorsjegyek a 4 koronáért kaphatók minden s- és adóhivatalnál, a legtöbb postahivatal és dohánytözsdeben. A húzás már f. é. december 30-án történik.

Lopás. Nagy István olakülvárosi lakos a mult vasárnap hazulról eltávozván, 26 korona pénzt lakásának egyik szobájában álló szekrénybe tette. Mialatt ő a hegyekben járt, valaki behatolt a szobába és a 26 koronát tárcával együtt ellopta. Még ugyanazon nap estéjén észrevették a lopást, nyomoztak ugyan a tettes után, de minden siker nélkül, a pénz elveszett a tettessel együtt.

Simon-Judás vásár. Zuhogó esővel kezdődött meg a mult október 28-iki Simon-Judás országos vásárunk. Az eső kitarított egész nap úgy, hogy vásárunk e miatt a szó-szoros értelmében tönkre ment. Már reggel gyéren szállingóztak a felhajtással, mindenki félt a kellemetlen időtől s még inkább attól a feneketlen sártól a mi a vásártéren lenni szokott. A zsbivásár élénkebb volt, mint hittük. Sok sátor épült föl, a kereskedők kínálgatták áruikat, de kevés eredménnyel. Vevő nem igen akadt, mindenki elmenekült a hideg eső elől. Tán a korezmárosok az egyedüliek, a kiknek nem lehet okuk a panasza, mert üzlethelyiségükben folyton tolongtak a vendégek. — Az állatvásárra felhajtottak 33 darab bikát, 234 darab javított ökröt, 494 drb jármos ökröt, 68 darab hizott tehenet, 263 drb fejős tehenet, 52 darab borjas tehenet 193 drb növendék ökröt borjut, 179 darab növendék üsző borjut és 9 darab bivalt, összesen 2026 darab szarvasmarhát és 199 darab lovat. A fölhajtott összes állatok közül eladásra került 941 darab.

Népies értekezletek. Rohamosan növekszik azoknak a száma, a kik sietnek biztosítani maguk számára a munkáspénztár áldásait. Nagy arányu mozgalom indult meg a vidéken azon célból, hogy az Országos Gazdasági Munkás és Cselédségpénztárt alkalma legyen megismerni minden szegény embernek, s hogy ily módon senkise maradjon tájékozatlanul ezen nemes emberbaráti intézményt illetőleg és senkise legyen megfosztva annak támogatásától tájékozatlansága miatt.

Naponként vesszük a hírt az ország minden részéből, hogy minden valamire való községben értekezlet tartanak a munkáspénztár ismertetése céljából. Ezen értekezlet népes volta és a lelkesedés, a melylyel mindenki, kinek ez módjában és tehetségében áll, a munkáspénztár működését elősegíteni igyekszik, biztos reményt nyújt arra, hogy rövid idő alatt minden jóra való gazdasági munkás és földmivelő tagja lesz a munkáspénztárnak.

Szüret. A szüretet a vármegye legnagyobb részében befejezték. Minőség tekintetében a rossz jósálatok nem vágtak be teljesen. Sok helyen jó középminőségű mustot szűrték. Általában véve sok az üres, tartalmatlan must. Mennyiség tekintetében a termés messze maradt a tavalyitól.

Eltaláltam mulatni a gazdám pénzét. Ezzel állított be Pálfi József háziszolga a rendőrségre s ott elpanaszolta, hogy megesett vele, hogy gazdája elküldte, hogy pénzeket hajtson be. Vagy 14 koronát be is szedett egyes házaknál. A pénzzel bement a korezmába s ott eltalálta mulatni az utolsó rézfíllérig. Mit csináljon most kérdé, mert megfizetni nem tudja, gazdája pedig nem akarja visszavenni a szolgálatba. A rendőrségen nem tudtak neki kedvező választ adni, elment tehát azzal, hogy meg kérdez egy fiskálist; ez tud talán tanácsot adni.

Elgázolás. Tüzifát szállított a városba Peszlek Gábor kocsis. A fa jó magasra volt rakva, tetején ült a kocsis vigan fűtyörészve. Amint a kereszt-uteába befordult, a fának egy része a földre esuzott, Peszlek meg a lovak közé bukott. Ettől megugrott a kocsi fogott 2 ló s ragadni kezdték, a kocsiaton átnyargalt a félig rakott szekér, minek következtében sulyos zúródásokat szenvedett s a helybeli közkórházba kellett szállítani.

Mégegyszer a néma. A rendőrségen fogva tartott némáról kitűnt, hogy nem deák, hanem fotográfus és hogy Morvaország Aussée község kötelekébe tartozik. A rendőr kapitányi hivatal oda el is toloncoltatta a minap, miután itt 17 napon át fogva volt.

A osztálysorsjáték új játékterve. A m. kir. szab. osztálysorsjáték legújabb játékterve, a november 20-án kezdődő sorsolások tervezetét magában foglalja, érdekes újításokat tartalmaz. Egész sor főnyereménnyel toldott meg a nyereségek száma, a mi által a nyereségek összege a régi 13.160.000 koronáról 14.459.000 koronára emeltetett. Egy millió koronánál többel szaporították meg a nyereségek sommáját, a mikor a sorsjegyek számát tizezer darabbal emelték. Az új nyereségek közt van egy 80.000 koronás, egy 50.000 koronás, egy 25.000 koronás, egy 20.000, öt 10.000 koronás. A több főnyereménnyel a nyerés esélye kétségtelenül megjavult.

Mult hetivásár. A mult hetivásárra felhajtottak 500 drb sertést s eladtak közülök 340 darabot. A közlő országos vásárra való tekintetből szarvasmarha fölhajtás nem történt.

Talált tárgy. Egy zsákban zuzott kukoricát találtak s átadták a rendőrségnek, a hol igazolt tulajdonosa a hivatalos órák alatt átveheti.

A megtérült kár. B. becsületes szabó-mestert baráti körben nyugtalan természetű embernek ismerték. Folyton új terveket kovácsolt, minden pillanatban új vállalatokba boesájtkozott, azonban semmit sem bonyolított le eredményesen. Alig volt a városban egyesület, melynek habár csak rövid időre, tagja ne lett volna. A legutóbbi társulást tíz barátja és iparostársa rendezte el oly célból, hogy közösen öt egész osztálysorsjeggyel játszanak a legnagyobb osztálysorsjáték-üzletben Török A. és Társa bankházában (Budapest, Teréz-körut 46/b.) Kezdetben örömmel csatlakozott társaihoz, azonban csak két osztályon át fizette be az esedékes összeget, mert mint mindig, úgy most is gyorsan elvesztette türelmét és a társaságból kilépett. Négy héttel a kilépés után a mi szabónk vacsora után családi körben olvassa az esti lapot. Az ujságot felületesen forgatja, midőn tekintete egy kis közleményen megakadt, mely nyilvánosságra hozza a Török bankház mesés szerencsését. Egyszerre csak elfutja a méreg és dühtől izgatva kiáltja: „Ilyen pech! Az a szám, melylyel játszottam, főnyereményt nyert. És én balga, beszünttettem a játékot. Ilyesm csak velem történhetik!” — Egy pillanatilag kinos csönd uralkodott a szobában, egyszerre azonban a család legidősebb fia egy

hatalmas »Éjlelt« kiált és mintha megőrült volna, elkezd az asztal körül táncolni. »Apám! kiáltja izgatottan — a kár megtörtént! Én ezzel a sorsjegyel hűtad mögött tovább játszottam!«

Sütők mozgalma. A kereskedelmi miniszter nem régiben rendeletet boesajtott ki, amelyben szociális és humanitárius szempontból elrendeli, hogy a sütő-segédék havonként egyszer 24 órás vasárnapi munkaszünetet tartsanak. A rendelet végrehajtása a vidéken majdnem lehetetlen, mert egyik városban sincs annyi munkanélküli segéd, hogy a szünetes segédek helyettesíthesse. Mint értesülünk, a győri ipartestület felterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez, hogy a rendeletet a vidéki iparosokra ne alkalmazza s ugyancsak ez ipartestület sütőipari szakosztálya legutóbbi ülésében elhatározta, hogy hasonló eljárásra hívja fel a többi vidéki város sütőiparosait is.

Betörés. Zsuhár Kálmán nemesbükki tanító lakásába Kiss Ferenc ottani legény betört és 25 K készpénzt ellopott. A lopott pénzt 1 K híján megtalálták az istállóban.

Elgázolta a vonat. Hodies István nagykanizsai 80 éves öreg ember a szőlőből hazafelé igyekezett. Amint a vasúti pályatesten áthaladt, a gyorsvonat elütötte. Az öreg ember azonnal meghalt.

Talált kulcsok. Két darab fekete zsinórra fűzött egyszerű kulcsot találtak s átadták a rendőrségnek a hol a jogos tulajdonos a hivatalos órák alatt átveheti.

Egy kézi bőrönd van a helybeli rendőrségen melyet Miklósy Imre jegyzőségét hagyott a helybeli királyi törvényszéknél. Ha a tulajdonos a bőröndöt át nem veszi, elárverezik.

Elszaladt. Bicsák József csébi lakosnak a minapi országos vásárra hajtott egy darab egy éves piros tarka, szeme közül három színű szőrű 96 koronát érő ökör borjua ismeretlen irányba elszaladt. A ki meglátta, jelentse a rendőrségen.

A tojáskereskedők. Három bajcsai asszony, névszerint Hóbor Mária, Grabant Anna és Horváth Mária tojáskereskedéssel foglalkoztak és puttonyaikkal szerte jártak az országban. Ugy látszik azonban, hogy a tojáskereskedés mellett egyéb üzletük is volt, mert Nagykanizsán az üzletek elé kiaggatott portékát nagy ügyességgel emelték el s rejtették puttonyokba. Alsódombruban azonban a csendőrség megcsipte őket s a puttonyokból valóságos kis ruhás bolt került elő.

Talált fehéredény. A napokban egy nagy ládát találtak az Uriutóban, a mely telve volt különféle fehéredénnyel, csészékkel, tányérrakkal s hasonló tárgyakkal. A megtaláló átadta a rendőrségnek, a hol a tulajdonos átveheti.

Vetőmagvak ára. Mauthner Ödön budapesti magkereskedő értesítése szerint Budapesten 50 kilogrammonként: *vörös heremag* 70—75 K; *lucerna* 56—60 K; *muharmag* 7—8 K; *balta-cim* 14—15 K.

Allatgyógyászati kimutatás vármegyénk területén október hó 27-én a hivatalos adatok alapján: *lépfene:* Alsóháhot 1 u., Zalaszentgrót 1 u.; *veszettség:* Zalaszentgrót 1 u.; *takonykór:* Csáktornya 1 u.; *ivarszervi hólyagos kiütés:* Alsószenterzsébet 3 u., Ormándlak 3 u., Muravidék 6 u., Mumor 1 u., Hegyesd 6 u., Zalalövő 1 u.; *rühkór:* Mésfa 1 u., Nagykapornak 4 u.; *sértésorbánc:* Nátrádfa 3 u., Dióskál 1 p., Taliándörögd 3 u., Mindszentkál 1 u.; *sértésvész:* Alsólendva 7 u., Zalaújvár 5 u., Eszteregnye 1 u., Fityeház 16 u., Füzvölgy 19 u., Gelse 17 u., Langviz 6 u., Nagyréce 9 u., Ujudvar 3 u., Zalamerénye 5 u., Alsópáhok 2 m., Balatongyörök 4 u., Rezi 4 u., Szentandrás 1 m., Alsószemenye 1 m., Csörnyeföld 2 u., Felsőszemenye 12 u., Kerkaszentkirály 1 m., Kerkatótfalu 1 u., Kisesernecz 6 u., Kislakos 8 u., Balatonederics 11 u., Balatonfüred 1 u., Nemesvita 8 u., Bezeréd 7 u., Zalakoppány 5 u., Zalanémetfalu 22 u.

Téli vasúti menetrend. Zalaegerszegről érkezik a) *Bobárról* 8 óra 39 p. reggel, 5 óra 45 p. d. u., b) *Csáktornyáról* 9 óra 15 p. reggel, 8 óra 24 p. este. **Zalaegerszegről indul:** a) *Bobára* 8 óra 29 p. reggel, 4 óra 12 p. délután; a) *Csáktornyára* 4 óra 59 p. reggel, 5 óra 52 p. délután. **Helyi közlekedés Zalaegerszeg és Zalaszentiván között:** **Zalaegerszegről Szentivánra** indul: 6 óra 30 p. reggel, 11 óra 54 p. délelőtt, 2 óra 33 p. délután,

6 óra 15 p. este. **Szentivánról Zalaegerszegről** érkezik: 7 óra 56 p. reggel, 1 óra 17 p. délután, 4 óra 48 p. délután, 7 óra 25 p. este. **Szentivánról indul:** a) *Szombathely felé* 5 óra 20 p. reggel, 7 óra 15 p. reggel, 3 óra 13 p. délután, 6 óra 25 p. d. u., 2 óra 17 p. éjjel; b) *Nagykanizsa felé* 7 óra 11 p. reggel, 12 óra 37 p. délután, 3 óra 55 p. d. u., 9 óra 54 p. este, 2 óra 21 p. éjjel.

A magyar birodalom története. Ilyen című 2 kötetben megjelenő új munkának első füzetét fekszik előttünk. Szerzője Acsády Ignác, kiadója az Athenaeum. Mikor új munkának nevezzük, akkor nemcsak megjelenése idejére gondolunk, hanem arra szellemre, arra a felfogásra is, mely benne nyilatkozik. Nem kell az olvasónak sokat a munka eddig megjelent részében is megjegyezni, hogy Acsády könyve semmiféle eddig megjelent magyar történehez nem hasonlítható. Egyikből sem domborodik ki oly élesen, hogy ezt a nemzetet a benne kialakult néposztályok összessége tartotta fenn, hogy dicsőségében ép oly része van a munka bajnokainak, mint kardforgató vitézeinek. Acsády az első, ki a földművelő jobbágyot az ipar és kereskedelem uttorít és felvirágoztatóit a szellem, a gondolat hőseit az őket megillető helyhez juttatja a magyarság ezeréves történetében. Egyiknek sem kedvez a másik rovására, mindegyik egy-egy színe a képnek, melyet a magyar történelmi fest, egy-egy színe, mely a többihez simul és valamennyivel nagy harmóniába olvad össze. Nem csak azt mutatja meg Acsády, hogy mint küzdött a magyarság fennmaradásáért, hanem azt is, hogy mint használta fel a kivívott eredményeket, mint illesztett minden megszerzett követ államiságának minden magasabbra emelkedő épületébe. Megrajzolja a magyar nemzetet a haretéren meg, otthona meghitt körében, magánéletének legjellegzetesebb vonásaiban. Majd szervező, majd fentartó, majd alkotó geniuszát csodálatja meg velünk, a nélkül, hogy szempontok sokfélesége megzavarná történelmi képének egységét. Valóban az egész magyar nemzet története ez, nem csak felfogásában juttatván kellő helyet a nép minden rétegének, hanem feldolgozása módjában is megemlékezőn róluk. Mert mindenek egyforma élvezettel olvassák, a tudósok, a munkában feldolgozott óriási anyagnál, az eredeti kútfő tanulmányok sokaságánál fogva a laikusok pedig előadása világossága és könnyedsége folytán. Ragyogó nyelve, stílusának emelkedettsége soha sem válik a könnyű megértés akadályává. A munka értékét, a szélesebb körű olvasó közönség szempontjából, növeli aránylagos rövidsége a kiállítás fénye, a szöveg közé szorított illusztrációk sokasága és a műrendkívüli olcsósága, a menüiben egy-egy üzet ára 60 fillér, az egész negyven füzetes munkának bolti ára pedig fizve 24 korona lesz.

Közgazdaság.

Néhány szó a biborheremag termeléséről. Kevés gazda ismeri a biborherét, pedig e kiváló takarmánynövény határozottan megérdemli a figyelmet, annál is inkább, mert azt a fordába közbeeső termény gyanánt is beszúrhatjuk anélkül, hogy másként kárát vallanánk. Termelésére vonatkozó adatainkat a következőkben közöljük. Ha magra akarjuk termelni a biborherét, úgy mindig csak ősszel vessük, mert egyedül az őszi vetés terem korán magot s egyúttal lehetővé teszi, hogy utána a talajt még kellőképp előkészíthessük buza alá.

Az őszi vetésű biborhere kora tavasszal virágzik, néha már április hóban s virágzása eltart két-három hétig. Aratásával késlekedni nem tanácsos, mert gubói könnyebben letörnek és hamarabb szétrepednek, mint a vörös here gubói. Legjobb az aratáshoz akkor hozzáfogni, midőn a gubók tulnyomó része elszáradt s a bennök levő mag meglehetősen megkeményedett; az aratást lehetőleg a hajnali órákban kell eszközölni a harmat felszáradása előtt. Néhány órai szikkadás után a levágott biborherét nagyobb markokba gyűjtjük s pár nap mulva kékébe kötve kereszteljük.

Előnye a biborherének a vörösherevel szemben az, hogy a rovarok nem bántják s az aranka sem szaporodik el benne olyannyira, mert érése oly időre esik, a mikor az aranka még nem szokott virágozni, s így magjával nem értékelhető a biborhere magját.

Kat. holdanként 5—6 q termésre számíthatunk, a mely métermázsánként 65—80 koronával értékesíthető. Megjegyezzük azonban, hogy ily termés csakis jó földben és sűrű állás mellett nyerhető. Épen azért gyengébb minőségű földet tanácsos leendő előbb istálló- és műtrágyával megjavítani, másrészt pedig a vetőmaggal nem szabad takarékoskodni. Sűrű álláshoz a föld termőerejéhez képest legalább 25 kg.-t kell vetnünk egy holdra, de a mennyiség 35 kg.-ra is emelkedhet.

Foulard-selyem 60 krajeártól 3 fnt 65 krajeártig méterenként blou-zokra és ruhákra, valamint »Henneberg-selyem« fekete, fehér és színes 60 krajeártól 14 fnt 65 krajeártig méterenként mindenkinek bérmentve és vámentesen hához szállítva. Minták postafordultával. Schveiczba a levelekre kétszeres bélyeg ragasztandó. G. Henneberg külföldi es. és kir. udvari szállító selyemgyáros Zürichben.

Piaci árak a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként.

	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
búza		6.60	6.70
rozs		5.70	5.80
árpa		5.—	5.50
zab		5.30	5.50
lóher		—	—
burgonya		—	—
tengeri		—	—
bükköny		5.—	—
hajdina		—	—
fehérbab		7.50	8.—
tarkabab		5.—	—

Nyilt-tér.*

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik boldogult **Bedő István** megyei számtiszt temetése alkalmából megjelenésük s részvételükkel fájdalmukat enyhíteni szivesek voltak, különösen Zalavármegye tisztikara és azok, kik a ravatalra koszorukat helyeztek, ez uton is fogadják hálás köszönetünket.

A gyászoló család.

Ferenc József

keserűvíz

az egyedül elismert kellemes ízű természetes haszajtoszer.

*E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.
Társzerkesztő és kiadó: Udvardy Ignác.

Igen fontos gyomorbajosoknak!

Étvágytalanságot, gyomorbántalmat, főfájást, rossz emésztést, gyomorgyengeséget, emésztési zavarokat megszüntetnek a **Brady-féle Máriacelli gyomorcseppek.** Minden gyógyszerárban kapható.

Sok ezer embernek hála- és köszönő irata! Ára egy üvegnél használati utasítással 40 kr., kettős üveg 70 kr. Főraktár: **Brady** gyógyszerár a „Magyar Király”-hoz Bécsben, I.

Hamisításoktól óvakodjunk! A valódi Máriacelli gyomorcseppek a következő védjeggyel és aláírással: **Brady** vannak ellátva. Ügyeljünk arra, hogy a régi híres, valódi Brady-féle Máriacelli gyomorcseppekből egy üveg ára 40 kr., a kettősé 70 kr., míg a nem valódi, hamisított s így értéktelenek ára üvegenként 35 kr.

Szőlőoltványok

szokvány minőségben és európai nemes gyökere és sima vesszők mélyen leszállított árákon. Oltványok ezre 90—100 forint. Mindenk a legkiválóbb bor- és csemefafajokból, fajtisztán, teljes jótállással. Ha a szállítmány a megrendelésnek meg nem felelne, úgy az oda- és visszazsállítás költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget hiány nélkül azonnal visszafizetem. Így mindenki ebbeli szükségletét az én költségemen házához szállítva tekintheti meg.

ÉLŐKERÍTÉS.

Gleditschia csemeték és magvak.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívüli csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át, úgy hogy a bekerített részek teljesen kuleszal zárhatók. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás mellékeltek. Bővebb tájékozás végett színes fénynyomatu díszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek, rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kívül oly könyvet kap ezzel, ki címét egy levelezőlapon tudatja, mely nincsen az a ház vagy család, a hol annak tartalmát hasznára ne fordítanák, városban, falun, pusztán gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is érdekében áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Diócssemeték. Kétéves, óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése majd mindengazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Cím: „Érmelléki Első Szőlőoltvány-Telep.” Nagykágya, u. p. Székelyhid.

Pártoljuk a hazai ipart!

Üzlet megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy helyben, a **Körmen-di-utca 6. sz. alatt**, Schütz-féle kékfestőgyár átellenében, **Kovács István** házában a már 28 év óta fennálló

szappangyárat

átvettem és azt egy kitűnő szakember vezetése mellett a mai naptól fogva saját nevem alatt tovább folytatom.

Gyártmányaim bármely hazai vagy külföldi gyártmányokkal kiállják a versenyt, a mennyiben mindenkor e szakba vágó jó minőségű áruval és teljesen kiszáritott szappannal rendelkezem, amelyért készséggel felelősséget vállalok.

Együttal tudatom a t. vevőközönséggel, hogy az egyházak és gyászszertartások részére szükséges **gyertyák**, ugyszintén kitűnő minőségű **pipere-szappanok** raktáron tartatnak.

Elvem: a legjobb minőségű áru pontos és gyors kiszolgálása.

A nagyérdemű közönség szives támogatását és pártfogását kérve, maradtam

Zalaegerszegen, 1902. október hóban
mély tisztelettel

Nagy Ferencné
szappanos.

A Mindenszentek napjára poháröntések a legutányosabb árban elfogadtatnak.

ad. 9174/tkv. 1902.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **Zalavármegyei takarékpénztár** végrehajthatónak **Simon Margit Lövei Józsefné** végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a zalaegerszegi takarékpénztár utóajánlata folytán az újabb árverés a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a baki 67. sz. tjkvben I. 70., 627., 714., 728. hrsz. alatt felvett ingatlanokból Simon Margit felerészbeni jutalékára 789 korona, † 277. hrsz. felére 40 korona; II. a baki 42. sz. tjkvben

felvett ingatlanokból Simon Margit $\frac{1}{4}$ -ed rész jutalékaira és pedig; † 912. hrsz. jutalékra 490 korona, † 1063. hrsz. jutalékra 80 korona, † † 1069. hrsz. jutalékra 86 korona kikiáltási árban, úgy azonban, hogy ezen tjkvben az ingatlanok $\frac{1}{4}$ -ed részére Simon József javára bekebelezett hasznélvezeti jog az árverés által nem érintetik, ha azonban a jutalékok összesen az előző teher fedezésére szükségesnek mutatkozó 400 koronáért el nem kelnének, úgy az árverés hatálytalan és az ingatlanok hasznélvezet nélkül újból elárvereztetnek elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1902. december hó 22-ik napján délelőtt 10 órakor Bakon a község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul el nem fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 78 korona 90 fillért, 4 koronát, 49 koronát, 8 koronát, 8 korona 60 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 48. §-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

Zalaegerszeg, 1902. október hó 16-án.

Rutich, kir. tszéki bíró.

Köhögés és rekedtség ellen nincs jobb a
RETHY-féle

pemetefű cukorkánál,

de vásárlásánál vigyázzunk és határozottan RETHY-félét kérjünk, mivel

sok haszontalan utánzata van.

1 doboz ára 60 fillér.
Csak RETHY-félét fogadjunk el!

ALFA SEPARATOR

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Tejgazdasági Gépgyár

BUDAPEST,

V., Báthory-utca 4.

GYÁRTELEP:

Petneházy-utca 8—10.

Szállít: mindennemű tejgazdasági gépeket és eszközöket.

Tejszövetkezetek és tejfeldolgozó telepek berendezése.

Tejgazdasági telepek ujjászervezése.

Díjtalan tanácsadás minden tejgazdasági kérdésben.

Alfa Separatoraink eddig több mint 550 első díjjal lettek kitüntetve.
Évi gyártás körülbelül 47.000 darab.

Hirdetmény.

Ő cs. és apostoli királyi Felségének legfelső elhatározása folytán ezennel megindítatik

a XXIII. magyar királyi államsorsjáték

rendezése. Az ezen sorsjáték után remélhető tiszta jövedelem következő közhasznú és jótékony célokra fog fordítottatni 11 (tizenegy) egyenlő részben: 1. a vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái segélyezésére szánt alap, 2. a kézdivásárhelyi és vidéki Rudolf-kórház, 3. a Magyar Gazdaszónok országos egyesülete, 4. a Magyar Országos központi Fröbel-nőegylet, 5. a budapesti Mária Dorottya-egyesület, 6. a budapesti első gyermekmenhely-egyesület, 7. a horvát Mensa Academica, 8. a Stefánia pesti gyermek-kórház egylet, 9. az országos díjnok-egylet, 10. a budapesti poliklinikai egyesület, 11. a budapesti Mária congregatio.

Ezen sorsjáték összes, 7691-ben megállapított nyereményei az alább következő játékterv szerint 365.000 koronára rugnak, és pedig:

1 főnyeremény 150.000 korona	2 nyeremény à 5.000 korona	50 nyeremény à 100 korona
1 " 50.000 "	5 " " 2.000 "	100 " " 50 "
1 " 20.000 "	10 " " 1.000 "	1000 " " 20 "
1 " 10.000 "	20 " " 500 "	6500 " " 10 "

Az összes nyeremények készpénzben fizettetnek ki.

A húzás visszavonhatatlanul 1902. évi december hó 30-án Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 4 koronával van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók: a m. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (Csepel-rakpart, Vámpalota), továbbá: valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatalnál, vasuti állomásokon s a legtöbb dohány-tözsében és váltó-üzletben.

Budapesten, 1902. évi július hó 1-én.

A m. kir. lottójövedéki igazgatóság.

Kályharaktár.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek és a magas arisztokráciának becses tudomására hozni, hogy itt **Zalaegerszegen**, Ujváros-utcában 31. és 33. számú saját házhelyiségemben levő

dísz- és műkályha készítő telepem és raktáromon

minden, a mai kor és divat kívánalmainak teljesen megfelelő s választékos készletben levő **dísz- és műkályhák**, úgy a legújabb „**Secession**“ és „**Empirie**“ rendszerű, díszes kiállítású **kályhám**, valamint **építészeti díszítményeim** vannak és a szilárdságért kezeskedve, azokat a legjutányosabb árban kiszolgálhatom.

S mivel minden törekvésem oda fog irányulni, hogy a szíves megrendeléseknél mind pontosság, mind ipartárgyaim kifogástalan minőségbeni kiszolgálásával magamnak a megelégedésteljes bizalmat minél jobban megnyerhessem: tisztelettel megjegyzem még azt is, hogy üzlettelepem szintén az egyszerű s ugynevezett «Szemes» kályhák is díszes és szilárd kiállításban és a lehető legolcsóbb árakban kaphatók.

Ezeknél fogva a szíves megrendeléseket várva, becses pártolást kérek, s kiváló tisztelettel

Németh Gábor,
agyagdísz- és műkályha készítő.

Lakik Zalaegerszegen, Ujváros-utca 31.,
33. szám alatt.

(Az 1896-iki ezredéves országos kiállításon kitüntetve.)

Brázay-féle

sósorszesz

nélkülözhetlen háziszser.

== Kapható mindenütt. ==

ad. 8250 szám tkv. 1902.

Árverési hirdményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint tkönyvi hatóság közhirrre teszi, hogy a **zalavármegyei takarékpénztár részvénytársaság** végrehajthatónak **Bonez Sándor** nemesapáti lakós végrehajtást szenvedő elleni 152 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a nemesapáti 1747. számú tjkvben Bonez Sándor nevén álló következő ingatlanokra: az A + 1547. hrszám alattira 6 korona, a + 1692. hrszám alattira 46 korona, a + 4283. hrszám alattira 87 korona, a + 1241/a hrszám alattira 75 korona, a + 4333/a hrszám alattira 29 korona, a + 4717/a hrszám alattira 140 korona kikiáltási árban, valamint a nemesapáti 1790. sz. tjkvben felvett A + 1243. hrsz. 74. sz. ház s belteleknek Bonez Sándor

tulajdonát képező 1/2-ed részére 360 korona, A + 1247. hrsz. ingatlanok ugyanazt illető 1/2-ed részére 6 korona 50 fillér ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltetik és hogy a fenebb megjelölt ingatlanok az **1903-ik évi január 8-ik napján d. e. 10 órakor Nemesapáti**ban a község házában megrendendő nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 60 f, 4 K 60 f, 8 K 70 f, 7 K 50 f, 2 korona 90 fillér, 14 korona,

36 korona, 6 korona 05 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t-c. 48. §-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. r. 8. §-ában kijelölt óvadékképes érték papírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, Zalaegerszeg, 1902. évi szeptember hó 29-én.

Rutich, kir. tszki bírő.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés:

Köhögés, rekedtség és elnyájkasodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„**NÁDOR**“

GYÓGYSZERTÁR

Budapest, V., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított

Kapható Zalaegerszegen: **Kaszter Sándor**, Sümegen: **E. Dervarics István**, Zalaszentgróton: **Botfy Péter** gyógyszerházaikban.

Napról-napra miudinkább **jótéteménynek** és szükségletnek bizonyul minden családban a

Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé használata.

Gondos háziasszony ne késlekedjék tovább ezt a jóízű és egészséges kávé italt bevezetni.

Tisztább pótkávé nem létezik, és nincsen jobb pótlás a babkávé helyébe, a hol ez orvosilag eltiltatott.

Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé csakis a »Kneipp páter« védjegyű eredeti csomagokban valódi. Nyitva mérlegeit, vagy másképen csomagolt maláta kávé soha sem

Kathreiner.

3744/P. 1902.

Hirdetmény.

A csabrendeki fogyasztási szövetkezet közhírré teszi, hogy a „**Csabrendeki fogyasztási szövetkezet**“ az 1902. évi június 29-én megtartott rendkívüli közgyűlés határozata folytán **feloszlik.**

Felhívtnak ennél fogva a szövetkezet hitelezői, hogy igényeiket a jelen hirdetmény harmadszori közzétételétől számított hat hónap alatt a szövetkezet ellen annál is inkább érvényesítsék, mert ellenesetben a hat hónapi idő lejártá után a szövetkezet összes vagyona az üzleti felszerelésekkel és árukkal együtt szabadkézből vagy nyilvános árverésen eladatik és a befolyandó vételár a tagok között üzletrészeik arányában fog felosztani.

Csabrendek, 1902. augusztus 6.

A csabrendeki fogyasztási szövetkezet igazgatósága.

baki 429. sz. tjkvben felvett ingatlanokból Lövei Erzsé 1/2-ed rész jutalékaira és pedig 119/b/1/2. hrsz. alattira 198 korona, 1 790 hrsz. alattira 393 korona, 1 587/b hrsz. alattira 194 korona, 1 120/a/1. hrsz. alattira 339korona ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1902. évi december hó 19-ik napján d. e. 10 órakor Bakon** a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul el nem fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 33 K 60 f, 74 K 10 f, 7 K 20 f, 19 korona 80 fillért, 39 korona

30 fillért, 19 korona 40 fillért 39 korona 90 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 48. §-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes érték-papírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. Zalaegerszeg, 1902. október hó 16-án.

Rutich, kir. tszéki bír.

Schottola Ernő, Budapest, Váci-körút 33.**Műszaki központi üzlete, a ruggyanta-gyártás meghonosítója.**

Ajánlja legújabb szerkezetű **borfejítő gépeit, ruggyanta tömlőket** és minden néven nevezendő **pincegazdászati gépeket és eszközöket.** Továbbá a **Kosinszky Viktor féle szabadalmazott „Egyszerűség” szénkénegefcskendőt,** mely a legjobb és legolesőbb és emellett a legpontosabban adagol.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küld.

A csabrendeki fogyasztási szövetkezet**Mérlegszámlája****1901. január 1-től december 31-ig.**

Vagyon. 1. Pénztárkészlet 54 K 20 f. 2. Árukészlet leltár szerint 2.463 K 35 f. 3. Kint levő követelések 1.107 K 18 f. 4. Üzleti berendezés 455 K 38 f. Összesen 4.084 K 11 f.

Teher. 1. Befizetett részvények 1.702 K. 2. Kiegészítetlen számlák 1.982 K 11 f. 3. Sümegi takarékpénztárba 200 K. 4. 1901. évi nyereségyegyenleg 200 K. Összesen 4.084 K 11 f.

Eredmény számla.

Bevétel. Áruknál nyers bevétel 10.132 K 14 f.

Kiadás. 1. Üzletvezető fizetése 405 K 28 f. 2. Házbérre 80 K. 3. Pénztárnok és jegyző fizetése 200 K. 4. Üzleti költségek és napidíj 211 K 55 f. 5. Fuvarokra 225 K 24 f. 6. Levelezések és folyamodványok 55 K 60 f. 7. Biztosítás, adók, kamat 140 K 73 f. 8. Számlák kiegyenlítésére 8.813 K 74 f. Összesen 10.132 K 14 f.

Kettő Csabrendeken, 1902. június 25-én.

Kopeller György s. k. elnök. Baráth József s. k. alelnök.

Igazgatóság: Forgács István s. k. Németh András s. k. Lukács Sándor s. k. Horváth József s. k. Persaits József s. k. Hegyi György s. k. Soós Ferenc s. k. Baráth István s. k. Somogyi János s. k.

A fenti zárszámlákat és mérlegeket megvizsgálván, azokat a törvényben és az alapszabályokban meghatározott elvek szerint készültnek és azok egyes tételeit a fő- és segédkönyvekkel teljesen megegyezőnek találtuk.

Felügyelő bizottság: Varga Ferenc s. k. Németh Károly s. k. Novák Sándor s. k. Szemerlak Antal s. k.

ad. 9173/tkv. 1902.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **Zalavármegyei takarékpénztár** végrehajtónak **Lövei József és társai** végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében, a zalaegerszegi takarékpénztár utóajánlata folytán az újabb árverés a zalaegerszegi kir. törvényszék területén lévő, a baki 431. sz. tjkvben 1 880. hrsz. alatt felvett ingatlanból **Lövei József és Lövei Örszé 3/6-od rész jutalékára 335 korona; II. a baki 69. sz. tjkvben I. 393., 396., 486., 732. hrsz. alattiakból Lövei Erzsé 1/2-ed rész jutalékaira 741 K, 1 280. hrsz. 1/2-ed részére 72 korona; III. a**

כשר

A hires és legnagyobb

כשר

kalbász és füstölt husfélék

gyárának főtelepe, amelyet

bécsi koscher mészárosok

egyesülete tart fenn,

Bécsben, II., Praterstrasse 52. szám alatt van.

Ajánlja a n. é. közönségnek és Bécs, valamint a vidék árusítóinak kitűnő gyártmányu **kalbászait, szalámiját, marhamarját, nyelvet stb.**

saját vágásu

elsőrendű hizott ökreiből

Nagy választékban vannak mindig friss áruk készletben.

Naponként szétküldés postán és vasuton.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. Telefon No. 4109. és 13.051. Osztr. postatakarékpénztár-számla 802.454. Magy. postatakarékpénztár-számla 7.984.

26000. sz./ni. 902.

Pályázati hirdetmény.

Zalavármegye törvényhatóságánál **egy havi 160 koronával díjazott**

árvaszéki ideiglenes aljegyzői állás

megüresedvén, ezen állásra pályázatot hirdetek s felhivom pályázni kívánókat, hogy dr. Jankovich László gróf főispán ur ömeltóságához címzett s az 1883. évi I. t.-c. által előirt minősítést igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám **folyó évi november hó 10-éig** nyujtsák be.

Az üresedésben levő árvaszéki ideiglenes aljegyzői állás főispáni kinevezés útján fog betöltetni.

Zalaegerszeg, 1902. évi október hó 23-án.

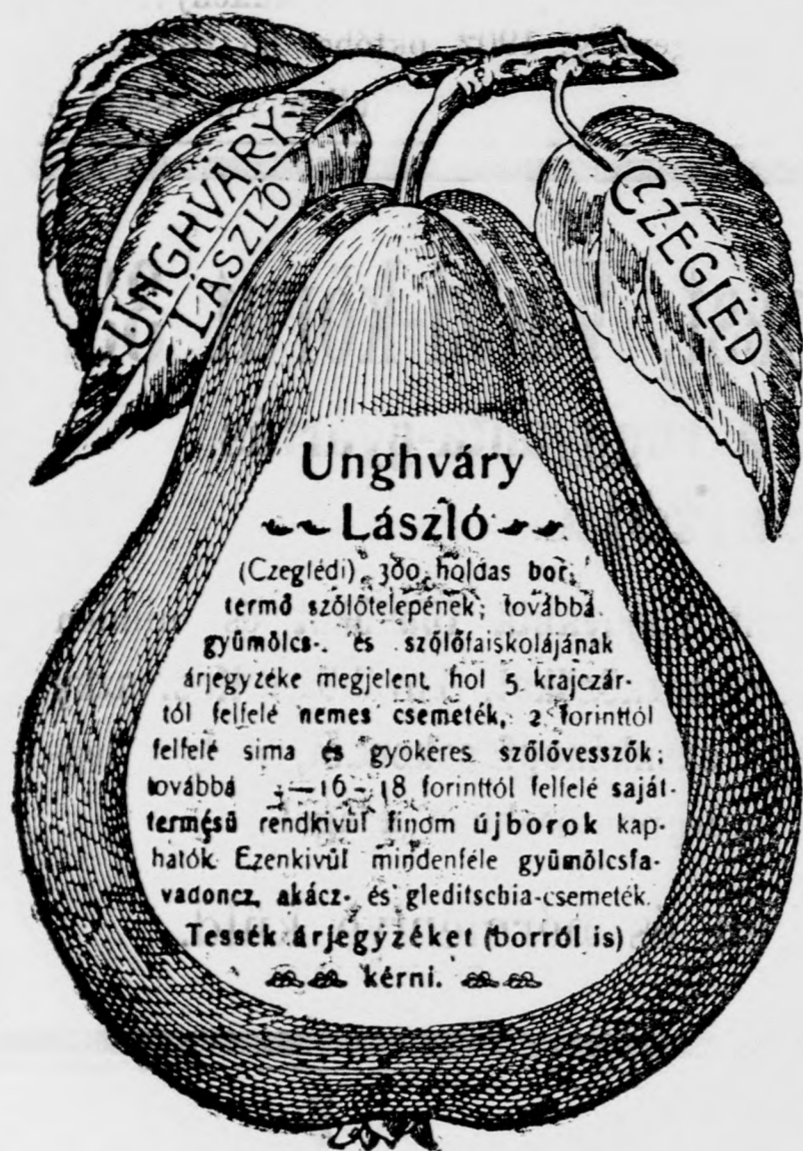
Csertán Károly

Zalavármegye alispánja.

FERNOLENDT

cipő fényezés, a világ legjobb fényezője és Glanzcreme világos cipők számára legjobb fényt adnak és megtartják a színt állandóan. Sárga vagy barna bőrből készült foltos cipők Lyosin alkalmazásával egész új színt kapnak.

Alapított 1812-ben. **Gyárraktár Bécsben I. Schulerstrasse 21.** Mindenütt kapható.

Gyomorbetegeknek,

akik meghűlés, gyomortúlterhelés, élvezhetlen, nehezen emészthető, túlhideg vagy meleg eledetek, vagy szabálytalan életmód folytán gyomorhajban, gyomorkatharusban, gyomorfájdalomban, nehéz emésztésben vagy elnyálkásodásban szenvednek, a rég kipróbált jó hatású **emésztési és vértisztító szert** ajánljuk, mely az

Ullrich Hubert-féle növény bor.

Kitűnő gyogyerejűnek talált növényekből jó borral vegyítve készül, erősíti az ember gyomorszerveit anélkül, hogy gyomorhajtó szer lenne. Eltávolítja a véredények zavarait, tisztítja a vért minden romlott, betegséget előidéző anyagoktól és határozottan működik az egészséges vérképződésre.

Ezen bornak kellő időben való használata mellett minden jelenség, mint főfájás, felbőgés, gyomorfájás, melyek idült gyomorhajoknál leggyakrabban előfordulnak, már a kezdetleges használatnál megszűnnek. Szorulás, köhikafájdalmak, szivverés, álmatlanság ezen növénybor használata mellett gyorsan megszűnik.

Halvány, aszott kinézés, vérhány a legtöbb esetben a hiányos vérképzésnek és májbetegségnek a következményei, amelyeket legbiztosabban gyógyít ez a növény bor, mely fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést, javítja a vérképződést s a betegnek új erőt szerez, amit számos elismerő és köszönő írat igazol.

A növény bor üvegenként 3 és 4 koronáért kapható a gyógyszerárakban Zalaegerszegen, továbbá Zalaszentgróth, Vasvár, Körmend, Nova, Pacsa, Keszthely, Sümeg, Jánosháza, Devecser, Kisczell, Muraszombat, Bellatincez, Marczali, Tapolca, Nagykanizsa, Letenye, Osáktornya, Perlak, Szombathely, Csabrendek, Sárvár, Németújvár, Szentgothárd, Óriszentpéter, Alsólendva, Muraszterdahely, Komárom, Nemesvid, Pápa, Nádasd, Vaspör, Szőcs, Baksa, Bak, Pölöske, Zalaszentlászló, Boba, Középbisztrice, Pinceze, Páka, Ujudvar, Nagyrada, Csákány, Simontornya, Tapsony, Kéthely, Nyírad, Ajka gyógyszerárakban, illetve fűszerkereskedéseiben, valamint minden nagyobb és kisebb helyen Magyarországon és az egész osztrák-magyar monarchiában a gyógyszerárakban.

Utánzatoktól óvakodni kell

és csak

Ullrich Hubert-féle növ. bor.

kérendő.

A zalaegerszegi gyógyszerárak 3 vagy több palack növény bort eredeti áron szállítanak az ország bármely részébe.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a **Magyar Királyi pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték **(XI. sorsjáték)** I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak. — A Magyar Kir. Pénzügyminiszterium által jóváhagyott sorsolási terv itt közöltetik:

A Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

Tizenegyedik Sorsjáték. 110.000 sorsjegy. 55.000 nyeremény.

Első osztály Betét 12 korona Huzás: 1902. nov. 20. és 21.		Második osztály Betét 20 korona Huzás: 1902. dec. 17. és 18.		Harmadik osztály Betét 32 korona Huzás: 1903. jan. 13., 14. és 15.		Hatodik osztály Betét 24 korona Huzás: 1903. március 28-tól április 22-ig.			
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben Korona 1,000.0000 (Egy millió)			
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000				
1 á	20000	1 á	25000	1 á	30000				
1 á	10000	1 á	10000	1 á	20000				
1 á	5000	1 á	5000	1 á	15000				
3 á 2000	6000	3 á 3000	9000	3 á 10000	30000				
5 á 1000	5000	5 á 2000	10000	5 á 5000	25000				
8 á 500	4000	8 á 1000	8000	8 á 2500	16000				
30 á 300	9000	20 á 500	10000	10 á 1000	10000				
100 á 100	10000	110 á 300	33000	120 á 500	60000				
3350 á 50	134000	4350 á 80	348000	4850 á 130	630500	A melyik ezen 500 nyeremény közül utolsónak huzatik ki, kapja a jutalmat.			
3500 nyer.	K 263000	4500 nyer.	K 528000	5000 nyer.	K 916500				
Negyedik osztály Betét 40 korona Huzás: 1903. február 10., 11. és 12.		Ötödik osztály Betét 32 korona Huzás: 1903. március 4. és 5.						1 Jutal. korona 600000 600000 1 á nyer. 400000 400000 1 á 200000 200000 1 á 100000 100000 1 á 80000 80000 1 á 60000 60000 1 á 50000 50000 1 á 40000 40000 2 á 30000 60000 2 á 25000 50000 4 á 20000 80000 5 á 15000 75000 20 á 10000 250000 50 á 5000 250000 405 á 2000 810000 760 á 1000 760000 1140 á 500 570000 30600 é 200 6120000 33000 nyer. és jut. korona 10555000	
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona						
1 á	90000	1 á	100000						
1 á	30000	1 á	30000						
1 á	20000	1 á	20000						
1 á	15000	1 á	15000						
3 á	10000	3 á	10000						
5 á	5000	5 á	5000						
8 á	2000	8 á	2000						
10 á	1000	10 á	1000						
120 á	500	120 á	500						
4850 á	170	3850 á	200						
5000 nyeremény	korona 1120500	4000 nyeremény	korona 1076000						

Az I. osztály huzása 1902. évi november hó 20. és 21-én tartatik meg. A huzások a **magyar királyi állami ellenőrző hatóság** és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a huzási teremben (IV., Eskü-tér, bejárat a Duna-utca felől). — Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi elárusítóinál kaphatók.

Budapest, 1902. évi október hó 26-án.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Lónyay. Hazay.

3289/kig. 1902.

Hirdetmény.

Zalaegerszeg rend. tan. város képviselő-testületének 1902. évi október hó 9-én tartott közgyűlési határozata folytán a v. tanács közhírre teszi, hogy a városi téglagyárban gyártott **tégla ezerének ára** — tekintet nélkül a megrendelt téglák mennyiségére úgy a helybeli, mint a vidéki fogyasztók részére — **20 K az husz korona** összegben állapított meg.

Zalaegerszeg, 1902. október hó 26.

Várhidy Lajos
polgármester.

1150. sz./902.

Árlejtési hirdetmény.

Nagyrecse, Kiserécse és Sárszeg községek képviselőtestületei egy ujonnan építendő

iskola építésre

felsőbb jóváhagyást nyervén, az építés eszközésére és annak árlejtés utján leendő biztosítására ezennel pályázatot hirdetünk.

Az árlejtés folyó évi november hó 18-ik napján délelőtt 9 órakor Nagyrecsén az iskola helyiségben fog megtartatni.

Kikiáltási ár 16462 korona 06 fillér, mely összegnek 5%-a készpénzben, vagy óvadékképesnek elismert értékpapírban az árlejtés megkezdése előtt leteendő.

Megkivántatik pályázóknak azon kijelentése, hogy az árlejtési és szerződési feltételeket teljesen ismerik és azoknak magukat feltétlenül alávetik.

Az árlejtési és szerződési feltételek, tervek és költségvetés Nagyrecse község iskolájában megtekinthetők.

Nagyrecse, 1902. október 20.

Községi előljáróság.

ALAPÍTOTT 1874

ÓRÁK,
ARANY-EZÜST-ÉKSZER
és CHINA EZÜST TÁRGYAK
6 ÉVI JÓTÁLLÁSSAL
RÉSZLET FIZETÉSRE is.
REICH MÓR és FIA
ÉKSZERESZEKNÉL
• SZEGEDEN. •
JAVÍTÁSOK PONTOSAN
ESZKÖZÖKTŐLÉNEK.
NEMTETSZŐ TÁRGYAKAT
KICSERELJÜK ESETLEG A PÉNZT
VISSZA KÜLDJÜK.
NAGY KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYENES BÉRMENTVE

Egyedül valódi angol

BALZSAM Thierry A. gyógyszerésztől

közegészségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva.

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi törvények védjegyjoltalma alatt áll.

Allein echter Balsam
aus der Schulzangel-Apothek
des
A. Thierry in Pregrada
Rohitsch-Sauerbrunn.

Allein echter Balsam
aus der Schulzangel-Apothek
des
A. Thierry in Pregrada
Rohitsch-Sauerbrunn.

Ezen balzsam belsőleg és külsőleg használható.

1. A tüdőnek és mellnek összes betegségeinél elérhetetlen gyógyszernek bizonyult, megszünteti a katarrhust és köpetkiválást, a fájdalmas köhögésnek elejét veszi, sőt még régebbi betegségeket is gyógyít. 2. Kitűnő hatással van torokgyulladásnál, rekedtségnél és a torok összes betegségeinél. 3. Alaposan kiírja a hideglelést. 4. Meglepő gyorsan gyógyít gyomorgöresöt, kólikát és szakgatásokat. 5. Jótékony hashajtó és vértisztító, tisztítja a veséket, megszünteti a hypochondriát és melancholiát és előmozdítja az étvágyat és emésztést. 6. Kitűnő hatása van fogfájásnál, lyukas fogaknál, szájpénésznél, továbbá minden fog- és szájbetegségnél és megszünteti a felbőfögést, valamint a száj és gyomor rossz szagát. 7. Külsőleg esodás gyógyszer minden sebre, úgymint hőpörsezés, sipoly, szemölcs, égési seb, fagyott testrészt, rüh, kosz és kiütések, megszünteti továbbá a fűfájást, zugást, szakgatást, köszvényt, fülfájást stb. **Tessék mindig vigyázni a zöld apáca-védjegyre, mint fent látható! Hamisításoktól legjobb óvszer egyenesen a gyárból eredeti kartonokban bérmentve az osztrák-magyar monarchia minden postállomására 12 kicsi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért hozatni. Bosznia és Hercegovinába 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés csak az összeg előzetes utalványozása vagy lefizetése mellett.**

Miért szenved? mikor önnek a biztos gyógyulásra a **legrégebbi sebeknél** is kilátása van és majdnem mindig elkerülhetni a fájdalmas operációt vagy amputálást, ha

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi

centifolia-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van, a fájdalmak enyhítésében pedig elérhetetlen. Valódi centifolia-kenőcs használhatók: a gyermekágyasok mellbajainál, a tejelválasztás akadályainál, mellkeményedésnél, vörhenynél, mindenféle régi bajnál, nyílt sebeknél lábakon és csontokon, sebeknél, sós-csúz, dagadt lábknál, sőt csontszűknél is; ütött, szúrt, lőtt, vágott és roncolt sebeknél; az idegen testek kiválasztásánál, mint üveg- és faszilánk, homok, dara, tövis stb.; mindenféle daganat, kinövés karbunkulus, új képződmények, valamint ráknál, körömméregnél, körömdaganatnál, hólyagnál, menéstől kisebesedett lábknál. **Égett sebek minden nemét, fagyott testrészek, a betegek fekvéstől eredt sebeit, a nyakon támadt daganatot, vér daganatot, fülbajt és a gyermekek sebesedését stb., stb. Szétküldés csak az összeg előzetes beküldése ellenében. 2 tégely csomagolással, postaköltséggel és szállítólevéllel együtt 3 korona 50 fillér. Számtalan elismerő bizonyítvány eredetiben megtekinthető. Mindenkit óvok hamisítványok vételétől és kérem vigyázni, hogy minden tégelyen a cég: „Órangyal-gyógyszertár Thierry (Adolf) Limited Pregrada“ beégetve legyen.**

E két gyógyerejében felülmulhatlan szer sohasem romlik el, ellenben minél régebbi lesz, annál értékesebb és hathatósabb, és sem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legalább az orvos megérkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorosán ajánlt hasonló, de hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb a pénzt dobjuk ki, hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert jó, olesó, megbízható, amellet teljesen ártatlan, világhírű személ, melyeknek minden családnál találhatóak kellene lenni. Ahol a fent ismertetett védjegyekkel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és címezni:

Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited Órangyal-gyógyszertára. Pregrada Rohitsch Sauerbrunn mellett.
Közp. raktár Budapesten: Török J. gyógyszerész, Zágrábban: Mittebach J. gyógyszerész és Bécsben: Brady C. gyógyszerésznél.

ÜZLET MEGNYÍTÁS!

Tisztelettel hozom a n. é. közönség b. tudomására, hogy **Boschán Ödön ur**

vas-üzletét átvettem,

azt törvényszékileg saját nevemre bejegyezve a mai viszonyoknak megfelelőleg ujonnan berendezve és **szerszám, vasalás, konyha, háztartási, gazdasági, fűszer, gyarmat- és festék-áruval kibővítve, a mai napon megnyitottam.**

Jóindulatu pártfogást kér

Zalaegerszeg, 1902. október hó.

tisztelettel

D. Horváth Győző
vas- és fűszerkereskedő.

Ad. 5389. sz./P. 1902.

Hirdetmény.

A **Pórszombat** község határához tartozó meddes-pusztai szőlőbirtokok tagos arányosítási ügyében a kihasításról készült mérnöki munkálatoknak és ezzel kapcsolatban az osztályozás, becslés és az elhelyezésről felvett jegyzőkönyveknek hitelesítésére határnapul **1902. évi november hó 10-ik napjának d. e. 9 órája** Pórszombat községben a községbíró házához kitűzetvén: az érdekelt birtokosok felhivatnak, hogy a tárgyalásra annál inkább megjelenjenek, vagy kellő képviseltesükről gondoskodjanak, mivel elmaradásuk a tárgyalás megtartását gátolni nem fogja.

Az ismeretlen tartózkodású és távollevő érdekelteket **Boschán Gyula** zalaegerszegi ügyvéd ki-rendelt ügygondnok fogja képviselni.

A kir. törvényszék.

Zalaegerszegen, 1902. okt. 18.

Dr. Fritz
kir. törvsz. bíró.

Epilepsia.

Aki nyavalyatörésben, görcsökben és más idegbetegségben szenved, kérjen arról füzetet. Kapható ez a füzet ingyen és bérmentve a „Hattyú” gyógyszer-tárból **Frankfurt a. M.**

Ingyen és bérmentve kap

mindenki egy kezelési könyvecskét, melyből bárki képes legfinomabb

Liköröket és Rumot

hideg uton minden készülék nélkül még a legkisebb mennyiségben is országszerte ismert arómáimmal elő-állítani.

WATTERICH A.

Budapest, VII., Dohány-utca 5. sz. alatt.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált házi szer, amely már több mint 33 év óta megbízható bekorcsosítási alkalmaztatik **köszvényel, csúznál és megállásoknál.**

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosan legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cég-jegyzéssel forradjunk el. — 80 f., 1 k., 40 f. és 2 k. arban a legtöbb gyógyszer-tárból kapható.

Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél
Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
csaaz. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Egy jó családból való fiu

tanoncnaak felvétetik

Unger Antal könyvnyomdájában Zalaegerszegen.

Nyujtsunk kezet a szerencsésnek!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjegy által.

A legesélydúsabb sorsjáték a mi m. kir. osztálysorsjátékunk.

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény jut.

Legnagyobb nyeremény esetleg

1.000,000 korona.

1 jutalom 600.000, 1 nyeremény a 400.000, 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a 80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000, 8 a 15.000, 36 a 10.000, 67 a 5000, 3 a 3000, 437 a 2000, 803 a 1000, 1528 a 500, 140 a 300, 34450 a 200, 4850 a 170, 4850 a 130, 100 a 100, 4350 a 80, 3350 a 40. Összesen:

14.459.000 korona, azaz Tizennygy millió 459.000 korona.

SZERENCSENAPTÁR.

Január	Február	Március	Április	Május	Június	Július	Augusztus	Szeptember	Október	November	December
1 979	1 800	1 920	1 400	1 480	1 170	1 170	1 360	1 380	1 380	1 950	1 100
2 667	2 267	2 369	2 104	2 120	2 334	2 334	2 385	2 536	2 536	2 843	2 100
3 252	3 315	3 862	3 327	3 331	3 382	3 382	3 485	3 536	3 536	3 843	2 100
4 374	4 426	4 267	4 382	4 381	4 483	4 483	4 536	4 615	4 615	4 950	2 100
5 380	5 513	5 381	5 438	5 438	5 525	5 525	5 615	5 660	5 660	5 950	2 100
6 512	6 580	6 427	6 525	6 525	6 614	6 614	6 688	6 743	6 743	6 950	2 100
7 583	7 657	7 520	7 610	7 610	7 688	7 688	7 743	7 789	7 789	7 950	2 100
8 656	8 676	8 608	8 656	8 656	8 743	8 743	8 817	8 842	8 842	8 950	2 100
9 676	9 797	9 658	9 730	9 730	9 817	9 817	9 872	9 872	9 872	9 950	2 100
10 752	10 824	10 678	10 809	10 809	10 887	10 887	10 965	10 965	10 965	10 950	2 100
11 836	11 895	11 797	11 928	11 928	11 997	11 997	12 092	12 092	12 092	11 950	2 100
12 898	12 109	12 918	12 977	12 977	13 064	13 064	13 169	13 169	13 169	13 050	2 100
13 109	13 169	13 918	13 977	13 977	14 064	14 064	14 169	14 169	14 169	14 050	2 100
14 169	14 229	14 978	15 037	15 037	15 124	15 124	15 229	15 229	15 229	15 100	2 100
15 229	15 289	15 998	16 057	16 057	16 144	16 144	16 249	16 249	16 249	16 100	2 100
16 289	16 349	16 998	17 057	17 057	17 144	17 144	17 249	17 249	17 249	17 100	2 100
17 349	17 409	17 998	18 057	18 057	18 144	18 144	18 249	18 249	18 249	18 100	2 100
18 409	18 469	18 998	19 057	19 057	19 144	19 144	19 249	19 249	19 249	19 100	2 100
19 469	19 529	19 998	20 057	20 057	20 144	20 144	20 249	20 249	20 249	20 100	2 100
20 529	20 589	20 998	21 057	21 057	21 144	21 144	21 249	21 249	21 249	21 100	2 100
21 589	21 649	21 998	22 057	22 057	22 144	22 144	22 249	22 249	22 249	22 100	2 100
22 649	22 709	22 998	23 057	23 057	23 144	23 144	23 249	23 249	23 249	23 100	2 100
23 709	23 769	23 998	24 057	24 057	24 144	24 144	24 249	24 249	24 249	24 100	2 100
24 769	24 829	24 998	25 057	25 057	25 144	25 144	25 249	25 249	25 249	25 100	2 100
25 829	25 889	25 998	26 057	26 057	26 144	26 144	26 249	26 249	26 249	26 100	2 100
26 889	26 949	26 998	27 057	27 057	27 144	27 144	27 249	27 249	27 249	27 100	2 100
27 949	27 998	27 998	28 057	28 057	28 144	28 144	28 249	28 249	28 249	28 100	2 100
28 998	28 998	28 998	29 057	29 057	29 144	29 144	29 249	29 249	29 249	29 100	2 100
29 998	29 998	29 998	30 057	30 057	30 144	30 144	30 249	30 249	30 249	30 100	2 100
30 998	30 998	30 998	31 057	31 057	31 144	31 144	31 249	31 249	31 249	31 100	2 100
31 998	31 998	31 998	32 057	32 057	32 144	32 144	32 249	32 249	32 249	32 100	2 100

Mikor van születésnapom? Mindenki kisérelje meg szerencsésjét a születésnapjára feljegyzett számmal. Ezen naptárban az év minden egyes napjára más szám van feljegyezve, melyek **postafordulattal** megrendelés esetén nálunk kaphatók, úgy hogy bárki kiválaszthatja saját számát. Ha időközben e szám elfogyott volna, hasonlót küldünk.

Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I. osztály **eredeti sorsjegyek** tervszerű betétjei a következők:

egy nyolcad ($\frac{1}{8}$) frt —.75 vagy 1.50 korona egy negyed ($\frac{1}{4}$) frt 1.50 vagy 3.— korona
 „ fél ($\frac{1}{2}$) „ 3.— „ 6.— „ „ egész ($\frac{1}{1}$) „ 6.— „ 12.— „

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy az összegnek postautalványon való előzetes **beküldése** ellenében megküldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megbízásokat kérünk azonnal, de legkésőbb

f. é. november hó 10-éig

hozzánk bizalommal beküldeni.

FIÓKOK:

V., Váci-körut 4.

Muzeum-körut 11.

Erzsébet-körut 54.

TÖRÖK A. és Tsa

BANKHÁZA.

BUDAPEST, VI., Teréz-körut 46/a.

Legnagyobb osztálysorsjáték-üzlet hazánkban.

Sok és igen nagy nyereményt fizettünk ki nagyrabesült vevőinknek és pedig rövid idő alatt kilenc millió koronánál többet.

Megrendelő levél levágandó.

T. TÖRÖK A. és Tsa bankházának, Budapest.

Ezennel megrendelek a m. kir. szab. osztálysorsjáték I. osztályához darab eredet osztálysorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt.

A korona összeg }
 utánveendő. }
 mellékelve küldöm. }
 mellékelve bankjegyekben (bélyegegben). } A nem kívánt törlendő.

Pontos cím: